

Pii semεε pii tuuyɔ ya y'a wá yiye na,
na yi pinne yeege shiizhan na pye
semε kuugo nigin.

Pee pu wa mε:

Kile w'a Koηɔ yàa

Adama ni Awa

Nuxhun ni kɔɔgbɔhɔ ki keree

Ibirayima wo keree

Yakuba wo keree

Yusufu wo keree

Musa wo keree

Wuruti wo keree

Saannaa Dawuda wo keree

Kile tudunmɔɔ Eli wo keree

Kile tudunmɔɔ Zhonasi wo keree

Kile tudunmɔɔ Dajeli wo keree

Musa

wo keree

Wee w'a wu shi wu juyɔ wolo

L'histoire de Moïse en langue mamara du Mali

— Jomɔ pu tataya

Izirayeli nagoo pu wo ɔluwuuro Kalene le	22
Nagoo nizhiilee pu beeri ya kan Kile mu	25
Kile ya Izirayeli nagoo pu naha co siwaga ki ni	27
Farawɔn ya Izirayeli nagoo pu nɔhɔ niino	27
Masɔŋɔ yogo na naha tii Tehene BaaKile na	30
Mara wo losorogo ki keree	32
Izirayeli nagoo p'a piin jo Seni siwaga ki ni	32
Lɔhɔ ya foro faaga ki ni	33
Amaleki nagoo pu ya ta se ta we	34
Musa yafena Jetoro ya wu yeri	35
Sipyiire t'a gbegele p'i she Kile ɔuŋɔ círi	36
Kile ya saliya ɔmehɛɛ ke kan Izirayeli mu	37
Musa ya dugi Sinayi faaboboŋɔ ki na	39
Sanni nupige	40
Musa ya kuri dugi sanha faaboboŋɔ ki na ni faaya kɔɔɔɔ shuun wa ni	42
Musa naha k'a ní	43
Ma yaaga kan Kile mu	44
Musa ya kacɛŋɛɛ cɛvɛɛ pu beeri yiri	45
Fàya puga ki ni ki yaŋmuyɔ y'a yaa xɔ	45
Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ w'a puga ki ni	46

Imprimerie ANTBA

Musa

wo keree

Wee w'a wu shi wu ɔuŋɔ wolo

L'histoire de Moïse

C'est lui qui a sauvé son people

Traduit en langue mamara (minyanka) du Mali

Église Chrétienne Évangélique
BP 19 Koutiala, République du Mali

Nos remerciements à l'Alliance Biblique
Universelle

Idée et Illustrations prises de :
Moïse le libérateur de son peuple
© 1986 Alliance Biblique Universelle
ISBN 9966 - 40 - 168 - 7
Moïse FF580P UBS-EPF 19.5M1994

Les dessins sont utilisés avec la permission de
l'Alliance Biblique Universelle (UBS).

1ère édition en langue mamara 200 exemplaires

© 2013 Église Chrétienne Évangélique du Mali
BP 19 Koutiala
République du Mali

Jomɔ pu tataya

Izirayeli tirige sheen piimu p'a kari ni Yakuba ni	
Misira fiige ki ni ge	1
Isirayeli nagoo wo naa we	1
Musa se se keree	3
Musa ya paa kari Madiyan ni	4
Kile ya Musa yiri	6
Kile ya naha sheshere shuun she Musa na	8
Musa ni Arɔn ya kari Farawɔn yiri	11
Kile na ba Izirayeli nagoo pu sho	13
Kile ya fanha nigboho kan Musa mu	13
Farawɔn ya she Musa ni Arɔn wo nijoyo yi ni	14
Kawaa nizhiine le: Loho k'a peri shishan	15
Kawaa shuun wuu le: Ziraya ya fiige ki ni	16
Kawaa taanri wuu le: Nupaanra	17
Kawaa shisere wuu le: Nukɔnrɔyɔ	17
Kawaa kaguro wuu le: Yatɔɔxhulo	18
Kawaa gbaara wuu le: Nɔɔwaya	18
Kawaa gbarashuun wuu le: Zanha kegereye	19
Kawaa gbarataanri wuu le: Kabeere	20
Kawaa gbarasere wuu le: Nibiigboho	21
Kawaa ke wuu le: Misira fiige ki nagoo nizhiilee p'a xu	21

ke, ni ki yagboyo yi beeri ni Musa yiri: Ki coco gbaraga, ni ki tijaya, ni pubetɔɔnyɔ ye, ni ki benɛɛ ni ki sin sin kɔɔyɔ ye.

Ayiwa, a Musa di wee labye wu beeri pɛrɛgi wee. Li wii, Tehene Baa Kile ya yi jo jogana lemu na Musa mu ge, a p'i da p'a yi beeri pye mu. Ayiwa, a Musa di duba pye pu mu.

Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ w'a puga ki ni

(Ekizode kuugoo 40:34-38)

Wee tuun wu ni a nahaɔa k'i zhidile nɔɔɔ tacirige faya puga ki nɔɔɔ ni, a Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ w'i puga ki ni. Musa ya ja je nɔɔɔ tacirige faya puga ki ni we, bani kee nahaɔa ki bi kori yaha puga ki nɔɔɔ ni, a Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ wu be di puga ki ni. Kee nahaɔa ki bye ki bu yiri dugi faya puga ki nɔɔɔ wu na tuun wemu ni, Izirayeli nagoo pu na ganha na se naha na. Kee feni Izirayeli nagoo p'a bi se, na yeree na se. Ga, nahaɔa ki bu bye ki sanha yiri dugi faya puga ki nɔɔɔ wu na we, pu be da ga she we, fo nahaɔa ki ba she yiri dugi tuun wemu ni. Caɔa ni Tehene Baa Kile wo nahaɔa ki bi ma bye faya puga ki nɔɔɔ na. Piige bu wɔ, na ma bye ki ni Izirayeli nagoo pu beeri jii na. Mu na lee bi byi pu naagoo li beeri na.

Naha tatiige jomɔ

We seme we ya naha tii na wemu na ge, wee mege ki ne na Musa.

Izirayeli shi she wa wu ne Musa. Na pu yaha Misira fiige ki ni, tuun wa ya pa na a Farawon di jo na p'a Izirayeli nagoo pu wu pubinɔɔɛ ki beeri xuli kiimu beeri ki ne namaa ge. Wee tuun wu ni Musa ya se. A wu nu w'i wu nɔɔɔ yebyaa dama dama na ba she wu wa. A Farawon poro pushɔ di she wu na, na wu lo, na ba wu bii pu wo kpuun li na.

Ba w'a le we, na ba baa kari Madiyan fiige ki ni. A Kile di she wuye she wa wu na, na wu tun Misira saan wu mu.

A wu guri pa na ba Izirayeli nagoo pu beeri naha co na fori Misira fiige ki ni.

Pe jomɔ pe ya foro Kariɔɔɔɔɔ Nɔɔɔ li wo seme pɔɔ li ni. Lee sha m'a lee kalaa, ma na kii keree kii naha ce xuuni.

fàya puga ki yàa we, ni ki yaŋmuyɔ yi beeri, ni saraya naha shɔɔnrivee pu wo fadeye yi be wo yàa wu wuu na.

Musa ya kaceŋee cevee pu beeri yiri

(Ekizode kuugoo 36:2-7)

A Musa di Bezaleli ni Oholiyabu yiri. Tehene Baa Kile ya shizhiinme le kaceŋee cevee piimu beeri funyɔ ni ge, ni piimu beeri p'a bi puye kan p'i we labye we pye ge, a wu pee be yiri. Izirayeli nagoo p'a pa ni yakanya yemu ni juŋɔ tacirige fàya puga ki yàa wu kaa na ge, a kapyebyii p'i yee shɔ Musa mu. Sipyiire ti bi ma sanha caŋa beeri juɔɔgɔ na na ma na yakanya kaan Musa mu.

Ayiwa kaceŋee cevee piimu beeri p'a bi juŋɔ tacirige fàya puga ki labye wu pyi ge, a pee beeri di pu wo labye wu yereŋe, na fulo Musa na, na wu pye: «Wèe mago wa yaŋmuyɔ yemu na di Tehene Baa Kile wo labye wu pye ge, sipyiire ti wo niganya y'a nehe yee na na kanha.» A Musa di jo na pu tuduro yaha nɔ buguro ti kabaya yi beeri na na cee fara ná na, na wa shishiin ganha ba nige ni yakanga ka shishiin ni juŋɔ tacirige fàya puga ki wo yàa wu kaa na we. A p'i sipyiire ti naha kɔn mu lee kɔngana li na, wa ya pa nige ni yaaga ka ni we. Yaŋmuyɔ yemu y'a bi pinne ta ge, a yee di labye wu beeri xɔ feefe fo yisaya na kori.

Fàya puga ki ni ki yaŋmuyɔ y'a yàa xɔ

(Ekizode kuugoo 39:32-33, 43)

Mu juŋɔ tacirige fàya puga ki labye wu beeri ya pye na wu xɔ. Tehene Baa Kile ya yemu beeri jo Musa mu ge, a Izirayeli nagoo p'i yee beeri pye na saha ni yi jogana li ni. A p'i ba ni fàya puga

ta lee ce we. Ba Aron ni Izirayeli nagoo pu beeri ya Musa jaha ki ja ki na na jí we, a p'i fya di vulo wu na. A Musa di pu yiri, a Aron ni sipyiire ti nahagbaa fee pu beeri di guri pa wu yiri. A Musa di jo ni pu ni. Lee kadugo na a Izirayeli nagoo pu samaa beeri di fulo. Tehene Baa Kile bi tuduro temu beeri jo Musa mu Sinayi faaboboŋo ki na ge, a wu kee beeri paari pu mu. Ba Musa ya jo xo we, na fãña ka to wu jaha ki na.

Na co wee tuun wu na Musa ba da zhe yere Tehene Baa Kile jaha taan tuun beeri ni wu jo ni wu ni, w'a fãña ki laha wu jaha ki na fo wu ba she laha wu taan. Ba w'a yiri Tehene Baa Kile yiri na pa we, ye w'a jo wu mu ge, w'a ba yee jo Izirayeli nagoo pu mu. Izirayeli nagoo pu bu Musa jaha ki wii, p'a ki ta ki na jí. Wee tuun wu ni Musa na fãña ki taga jaha ki to sanha fo wu ba gaanji di zhe jo ni Kile ni tuun wemu ni, w'a na ki mugí.

Ma yaaga kan Kile mu

(Ekizode kuugoo 35:4-5, 10, 20-21)

Ayiwa a Musa di jo ni Izirayeli nagoo pu pinnege ki beeri ni na pu pye na Tehene Baa Kile ya tuduro temu jo kan ge, na tee ti wa me na: «Yi beeri pu ya wolo yi keŋe yaŋmuyɔ yi ni yi kan Tehene Baa Kile mu. Sipywa wemu beeri w'a da wee gan we pye ni funvahaŋa ni ge, wufɔ wu pa ni wu keŋe yaaga ni wu pa gan Tehene Baa Kile mu: sanni ni warifyen ni dajaa.»

Lee kadugo na a Musa di jo sanha na: «Piimu beeri pu wa yi ni kaceŋee cevee ge, pee beeri pu pa, kɔnhɔ Tehene Baa Kile ya yaŋmuyɔ yemu kaa jo ge, pu ba yee beeri yaa.»

Ayiwa, ba Izirayeli nagoo pu beeri ya laha Musa taan na kari xo we, li bye funŋɔ ya tigi piimu beeri mu, pu funyɔ be d'a taan ge, a pee beeri di ba yakanya kan Tehene Baa Kile mu puŋɔ tacirige

Izirayeli tirige sheen piimu ya kari ni Yakuba ni Misira ni ge

(Ekizode kuuro 1:1-7)

Yakuba wemu p'a byi sanha na Izirayeli ge, wee ni wu nagoo piimu ya kari ni wu ni Misira fiige ki ni w'a beeri ni wu kpuun ge, pee meye je: Uruben, Simiŋɔ, Levi, Zhuda, Isakari, Zabulon, Benzhamɛ, Dan, Nefitali, Gadi ni Azeri.

Yakuba tirige sheen piimu ya she Misira ni ge, pee ya bye sipyii kelee gbarashuun. Ja wa be bye Yakuba mu na Yusufu, lee ya bi wee ta xo Misira ni. Lee kadugo na a Yusufu ni wu ceboronamaa ni pu lejii pu beeri di ba xhu. A Izirayeli nagoo p'i bye sege fee. A p'i nɔhɔpiire niŋehere ta. A p'i sii jehe fo xuuni fo na Misira fiige ki ni.

Izirayeli nagoo wo jaa we

(Ekizode kuuro 1:8-22)

Ayiwa, a saan nivomɔ wa di ba diin Misira fiige ki puŋɔ ni. Wee bi Yusufu ce we. A wee di Misira sheen pye: «Li wii Izirayeli nagoo p'a jehe wee na, pu fanha be d'a jehe wee wogo na. Yi pa wu pu keree jaha shɔnri ni fungɔngɔ feere ni, ni lee be we, pu na ba jehe xuuni wee na. Li na ja bye be na kashen bu yiri na pee na ja vara wee pɛen na na kashen ŋmɔ ni wee ni, lee kadugo na p'a fiige ki yaha.» Lee na a Misira sheen p'i labye puŋɔfee pii teŋe Izirayeli nagoo pu puŋɔ ni, kɔnhɔ pee di jakpaan wo pu na ni kapyewagaa ni. Lee funŋɔ ni p'a Pitɔmu ni Aramuseŋi kulogoo ki yereŋe, kee ki bye Farawɔn wo yaŋmuyɔ yi tayahaya, Misira saan we. Ga pee ya bi la faraa Izirayeli nagoo pu jaa wu na faragana lemu na ge, mu l'a ya bi faraa Izirayeli nagoo pu na sege shizhaa na. A lee di Izirayeli nagoo

pu tɔn pen Misira sheen pu mu. Wee tuun wu ni a p'i Izirayeli nagoo pu le bulooro kapyeɲeɲe ni. A p'i kapyewagaa taga jakpaan wo pu na, potɔnhɔɔ, dufaanshaan ni kereye labye tuuyo beeri. Kee nijaara baa kapyewagaa kee Izirayeli nagoo pu bi byi.

A Misira sheen saan wu Heburuu lacozhaa shuun Sifora ni Puwa pye: «Heburuu cee wa ba giin di digi, yi pya wu shi wii, wu bu da ná, y'i wu gbo, wu bu da cee, y'i wu yaha wà!» Ga a lacozhaa p'i fya Kile na, Misira sheen saan w'a yemu jo ge, pu ya ta sɔɔ na lee pye we, na funaɲaa ki yaha nii na. A Misira sheen saan wu lacozahaa pu yiri na pu pye: «ɲaha na yee di funaɲaa ki yeri nii na we?» A lacozhaa p'i Farawɔn pye: «Heburuu cèe pee ni Misira sheen cèe pu ɲe nigin we, fanha wa pu ni, yani lacozhɔ wu wu nɔ wufɔɔ yiri ge, w'a wu ta w'a tigi xɔ.»

A Izirayeli nagoo p'i sii ɲehe fo xuuni. A Kile di saama pye lacozhaa pu be mu, na nagoo kan pu mu bani p'a fya Kile na. Ba Farawɔn ya lee ɲa we, na wu sipyii pu beeri pye na: «Heburuu pu bu funana lemu beeri se, y'i lee wà Nili gba lɔhɔ ki ni, ga pu bu fuceere lemu beeri se, y'i lee yaha.»

Baa Kile di doro wu jahagbaa na, na mujuugboɔ wá na: «Tehene Baa Kile we, Tehene Baa Kile we, nijaara fɔɔ we, saama fɔɔ Kile. Wu luu yirime ya tãan we. Wu taanɲeege ni wu ɲɔmɛe feere t'a pele. W'a wu taanɲeege ki pyi legee kabɔfoɲɔɔ nɲehɲeɲe mu. W'a tiibaara ni gazhiire ni jurumu yafa kaan. Wu ya kapii kaan jaagi fɔɔ mu we. W'a tii pu wo tiibaara kakuuɲɔɔ fɔhɔɔ tɔni pu nagoo ni pu ɲabiye na, fo na she nɔ pu sii taanri wuu ni pu sii shisheere wu na.»

Wee xuu wu beeri ni a Musa di nuguro sin na Kile pele. A wu jo: «Na Kafɔɔ, ne bu da ne niime ta ma naha tãan, n'a ma ɲeeri jo ma pye ni wù ni, bani pii sipyii pii niwegee k'a waha. Wù tiibaara ni wù jurumu wu yafa wù mu. Ma wù pye ma wuu.» A Tehene Baa Kile di jo: «Li wii, n'a ɲɔmɛe lɔ ma mu. N'a da kakanhaɲaa pye ma shi sheen pu beeri nii na, kakanhaɲaa kiimu ɲɔhɔ sanha bye ɲa shi wa shishiin nɲe ni nɲe ke kabaɲa ka shishiin na we. Shi wemu beeri w'a ma kuuri ge, wee beeri na ba Tehene Baa Kile wo kapyegee ki ɲa, ne na ba kakanhaɲaa kiimu pye ma keɲe ni ge. ɲɔmehɛe kiimu n'a da ba jo ma mu nɲaa ge, m'a kee koo ɲaari. Li wii, n'a da ba Amɔri shi sheen ni Kana sheen ni Xheti shi sheen ni Ferezi shi sheen ni Xhevi shi sheen ni Zhebu sheen pu kori di laha ma jahagbaa na.

Ayiwa, a Musa di caya kelee shisheere (40) ni piye kelee shisheere (40) pye Tehene Baa Kile yiri wà. Wu ya yalige li we, w'i ya lɔhɔ gba we. A Kile di kariɲeege ɲɔmɛe li wo saliya wu ka kɔɔɔɔ ki na, wee ɲe ɲɔmɛjogoo ke we.

Musa naha k'a ɲí

(Ekizode kuugoo 34:29-35)

Ayiwa, a Musa di digi Sinayi faaboboɲɔ ki na ni Kariɲeege ɲɔmɛe li saliya wu kɔɔɔɔ shuun wu ni wu keɲe ni. Tehene Baa Kile ya jo ni Musa ni ge, a wu naha k'i ɲeri na ɲí, ga Musa di bi

Musa ya kuri dugi sanha faabobonjo ki na ni faaya kooɔɔ shuun wa ni

(Ekizode kuugoo 34:1-2, 4-11, 28)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Faaya kooɔɔ shuun wa te ba nizhiigee ki ne we. Kooɔɔ shuun wemu m'a kegi ge, jomɔ pemu pu bye kee na ge, di ba pee ka ki na. Maye gbegele yani niga ki mugi ge. Niga ki ba mugi m'a dugi Sinayi faabobonjo ki na, m'a ba yere na naha taan faabobonjo ki nidii li ni.

A Musa di faaya kooɔɔ shuun wu te ba nizhiigee ki ne we. A Musa di ba soɔ yiri na dugi Sinayi faabobonjo ki na, ba Tehene Baa Kile bi yi jo jogana lemu na we. Kee kooɔɔ shuun wu bye wu keɛe ni. A Tehene Baa Kile di dugi nahana ki ni, na ba yere Musa taan, na wuye mege yiri na: «Tehene Baa Kile». A Tehene

Musa se se keree

(Ekizode kuugoo 2:1-10)

Ayiwa, wee tuun wu ni a Levi wo tirige shen na wa di ba Levi wo kpuun shen cee wa leɛe. A cee wu yere yacere na, na funana se. A wu pya wu ta w'a ɔɔ, na wu ɛmɔɔ fo yeye taanri. Ba w'a pa li ce na wee da ja pya wu ɛmɔɔ nige we, a wu sagana ɔɔɔɔ wuu la lo, na lee keme wooɔɔ ni kuro ni. Na pubinne li sinniɛ lee funɔɔ ni, na li yaha gba wu kabanugo ki na fanagaya yi ni. A pya wu muzho wu she yere xuu wa ni, na ganha na wii lemu na ba bye pya wu na ge.

Lee kadugo na a Farawon poro fuceere di ba digi pa gba wu ɔɔ ki na, konho wu she wuu. A wu kaafee fucebiire t'i ganha na naari naari gba wu ɔɔ ki na. A wu ba sagana li na fanagaya yi ni, na wu bulozho wu pye na wu she li lo pa wu kan. A wu sagana li ɔɔ mugi na pubinne ta li funɔɔ ni li na mee suu, a li ninaara di je wu ni, a wu jo: «Heburuu wo pya wa wu ne we!»

Wee tuun wu ni a pya wu muzho wu fulo Farawon poro fuceere li na, na li pye: «Ta ma funɔɔ ki wa ne wu she siivoo wa sha Heburuu ce pu ni, wee di ba jire kaan pya wu mu ma mu ya?» A Farawon poro fuceere l'i jo: «Uun, she!» A wu she pya wu

nusege kiye pyaa yiri pa. A Farawɔn poro fuceere l'i wu pye: «We pya we lo m'a se, ma she jire kaan wu mu na mu, ne wi ge, ne na ba ma saraa.» A cee wu gari ni pya wu ni, na ganha na jire kaan wu mu.

Ba pya w'a pa jire yaha we, a wu she wu teeje kan Farawɔn poro fuceere li mu. A wee di wu co ba wuye pyaa yasege je we. A wu pya wu mege le na Musa, na jo: «Bani loho ni ne wu yiige.»

Musa ya paa kari Madiyan ni

(Ekizode kuugoo 2:11-25)

Ba Musa ya le we, na ba gari wu cebooloo pu yiri cana ka. Kapyewagaa kiimu pu bi byi ge, a wu kee seeri. A wu ba Misira shen na wa ja wu na wu ceborona Heburu wa kpɔn. A Musa di wii me, na wii me, wu ya sipya ja we, na Misira shen na wu gbo, na wu nmɔho gbazhenhe ki ni.

Kee cana ki nimuguro ti na, a wu nɔho kari pu yiri, na she Heburuu shuun ta yogo na. A wu kanii baa fo wu pye: «Jaha na mu di ma ceborona wu kpɔn we?» A wee na wu wu jo sho

di Musa pye: «Tigi she, bani ma sipyii pee, m'a piimu yeege Misira fiige ki ni ge, p'a puye nahana. Ne koo lemu kaa jo na waha pu mu ge, p'a weri fiin foro lee taan. Sanni tɔɔɔ p'a ja, na tee ya na pye nupepinje, na sogolo kee fee ni, na kee pele, na saraya wolo kan ki mu, na jo: «Izirayeli, kile wemu w'a mu yeege Misira fiige ki ni ge, wee wu je we.» »

Ayiwa, a Musa di nmahana jeri, na digi faabobonjo ki na. Seeri faaya kɔɔɔ shuun wemu wu bi bye wu keje ni ge, kee kɔɔɔ ki wo nahaya shuun wu beeri wu bi bye kama. Kile ye pyaa k'a bi kee faaya kɔɔɔ ki ya, kama pu be di je Kile wo keje fe. Ba Musa ya pa deenje buguro ti na, na nupepinje ki jaa we ni xɔho-xɔho pu ja we, a Musa luu di sii yiri fo xuuni, a wu faaya kɔɔɔ ki shan ja jije ki na faabobonjo ki fee ni. Nupepinje kemu p'a bi ya ge, a Musa di kee lo, na ki sorogo na pye shɔnɔ, na tee jeregi loho ka ni, na Izirayeli nagoo pu pye p'a gba kee ni.

Lee kadugo na a Musa di Arɔn pye: «Pii sipyii pii d'a leke beeri pye mu na fo mu ya pu pye p'a le kakuudiine le pye we?» A Arɔn di jo: «Na Kafɔ, n'a ma jeri, ma ganha bu luu yirige we. Muye pyaa ya pii sipyii pii ce kakuuɔ na dan pu ni. P'a ne pye na ne wu peje yanmuɔ ka ya pee mu, na kee di pee naha co, na bani mu Musa wemu w'a pee yeege Misira fiige ki ni ge, na lemu l'a ma ta ge, na pee ya lee ce we. A ne pu pye jo sanni je sipya wemu beeri mu ge, wufɔ wu wu wolo. A pu wee sanni wu wolo wolo kan ne mu, a ne wu wa na ki ni, a ke nupepinje ke jaa we di foro ki ni.»

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di sipyiire ti kpɔn, bani p'a bi Arɔn pye w'a nupepinje jaa ya.

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye: «Yi jo Izirayeli nagoo pu mu na pu pa na kan. Sipyii piimu beeri p'a da ba na kan ni fundanga ni ge, m'a pee beeri wo yakanya yi sho. Na p'i xuu wa yaa yaha na yahama ni, k'nh' di diin pu niye ni. N'a da ba faya bugi wu yaagana li tuugo she ma na, di yanmuy' yi be wo yaagana li tuugo she ma na, y'i she yi beeri yaa na be ni yee ni.

Ba Tehene Baa Kile ya jo x' ni Musa ni Sinayi faabobo' ki na we, na seeri k'w' shuun wu kan wu mu. Kile ye pyaa kabee li bi wee saliya wu ka faaya k'w' shuun wu na.

Sanni nupuge

(*Ekizode kuugoo 32:1-8, 15-16, 19-24, 35*)

Sipyiire ti beeri ya pa Musa ta w'a m' wu da ga digi na y'ri faabobo' ki na we ge, a p'i she puye pinne Ar' t'aa na jo: «Y'ri m'a p'ee yanmu' ka yaa w' mu, kee di w' naha co, bani we Musa we, na wemu w'a wee yeege Misira fiige ki ni ge, lemu l'a wu ta ge wee ya lee ce we.» A Ar' di pu pye: «Sanni wemu wu wa yi ce' ni yi jalaa ni yi pushaa pu niye yi ni ge, yi wee wolo pu niye yi ni yi pa na kan.»

A sipyii pu beeri di pu sanni wu wolo pu niye yi ni, na she ni wu ni Ar' mu. A wu wee sanni wu sho, na tee t'w' ti ja, na ti yaa ba nupepin' je we. A p'i jo: «Izirayeli, kile wemu w'a mu yeege Misira fiige ki ni ge, wee wu je we.» Ba Ar' ya lee ja we, na saraga tawologo ka yaa nupige ki jahagbaa na, na mujuug' wa na: «Ja na ba bye w' Tehene Baa Kile wu wo kalene li ca' ke.» Ba ja k'a pa mugi we, a sipyiiire t'i w' y'ri na saraya nizogoyo yi wolo, na ba ni fundanga saraya be ni.

Lee kadugo na a sipyiiire ti beeri di diin na li, na gba. A p'i x'w, na sho to x'nh'w na na byi. Wee tuun wu ni a Tehene Baa Kile

na: «J'w' w'a mu teje na pye wee ju'w'w, na mu w'a wee kiiri k'w' we? M'a giin m'a na be gbo ba m'a Misira shen na wu gbo-e ya?» A Musa di fya, bani l'a bye wu fun'w ni, na: «Nakaara baa, le kaa le je nige kanm'w'w we!» A Faraw'w shiin di yi logo, na ganha na Musa shaa di gbo. Ga a Musa di baa kari fiige ki ni kemu mege ki je na Madiyan ge, lee fun'w ni a wu sanha di lii Faraw'w na. Ba w'a w' we, na she diin keeje ka w' na.

Pushaa gbarashuun bye Madiyan fiige ki saraya naha sh'w'w'w wa mu, a pee di ba ba l'w'w ni le logbak'w'w'w ki ni, k'nh'w p'i pu to wu yat'w'w'w wu gba. Ga a yat'w'nahamaa pii be di w', na ganha na pushaa pu k'ri. A Musa di y'ri na yogo jo pushaa pu kaa na, na l'w'w kan pu yat'w'w'w yi mu. Ba p'a kuri she pu to Zhetoro y'ri we, a wee di pu yege na: «Ja k'a yee pye yee ya w'ri pa n'na we?» A p'i jo: «Misira shen na w'a wee sho yat'w'nahamaa pu na, na nugo l'w'w be yeege wee mu na kan wee yat'w'w'w yi mu y'a gba.» A Zhetoro di wu poro pushaa pu yege na: «Mii wee na wu wa we? Ja na yee d'a pa na wu yaha w' we? Yi she wu yiri, k'nh'w wu ba li!»

A Musa di w'w na diin Zhetoro y'ri. A wee di wu poro Sefora kan wu mu. A Sefora di ba funana se. A Musa di wee mege le na Geres'w, [lee k'ri je Nadadiinme-wake] na jo: «Ne pye nadadiinme piitiilee wo fiige ni.»

Ba taatuun'w ya toro we, a Misira sheen saan wu xhu. Na Izirayeli nagoo pu yaha pu na zhiin pu bulooro kapyewagaa ki w'w'w ni, a p'i ganha na xhuulo na tege'w'w'w shaa. A pu xhuulo wu w' Kile na. A Kile di pu shiinne li logo, Karipeeje J'w'w'w lemu wu bi l'w'w Izirayeli nagoo pu tii pu mu pee piimu je Ibirayima ni Ishaaga ni Yakuba ge, a wu wu fun'w yaha nidogo lee na.

A wu Izirayeli nagoo pu wii, na ju'w'w jaari pu na.

Kile ya Musa yiri

(*Ekizode kuugoo 3:1-22*)

Ayiwa, wu yafena Zhetoro yatɔɔɔ Musa bi naha, Madiyan sheen wo saraya naha shɔɔnrivɔɔ we. Caɲa ka, a wu ba gari ni yi ni siponɔ ki ni taliige ni, na she nɔ Kile wo faabobonɔ ki na kemu mege ki je Orebu ge. A Tehene Baa Kile wo meleke wu wuye she wu na naniɲe ka ni, tahara la niɲe ni. A Musa di wii, na tahara li beeri ta na, ga l'i ya sori we. A Musa di jo wuye funɲɔ ni na: «N'a da waa zhe le kakanhana nigbɔɔ le shi ce, lemu l'a tahara li pye li ya sori-i ge.» Tehene Baa Kile ya li na na Musa ya waa na gaɲi zhe li wii ge. A wu diin tahara li niɲe ni na wu yiri na: «Musa, Musa.» A Musa di wu ɲɔ shɔ na: «Ooyi.» A Kile di jo: «Ma ganha bu fulo naha we, ma tanhaya yi wolo, bani xuu wemu ni ma je ge, wee je ne yahama ni.» A wu jo sanha na: «Ne wu je ma to wu wo Kile we, Ibirayima wo Kile we, Ishaaga wo Kile we ni Yakuba wo Kile we.» Ba Musa ya yee logo we, na wu naha tɔ, bani na wu naha kɔ le Kile ni na wii, wu bi fyagi lee na.

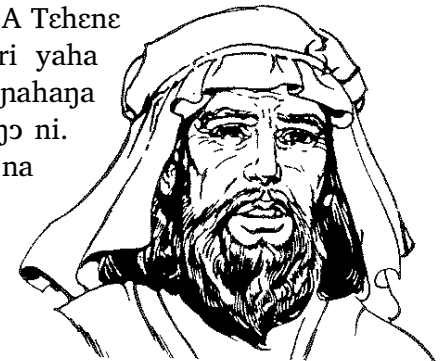
Tuun wemu ni p'a yee ɲa ge, a p'i fya fo na jele, na yere laraga ni. A p'i Musa pye: «Mu w'a yu ni wèe ni, wèe na da nuri ma ɲɔ na, ga Kile ye pyaa ganha ba yu ni wèe ni we, lee be we wu na xhuu.» A Musa di sipyiire ti pye: «Yi Ganha fya we, bani Kile ya pa yee peregi wii, konho wu niifyaara di bye yi zɔɔɔ pu na, lee di yi naha kon jurumu bye na.»

Musa ya dugi Sinayi faabobonɔ ki na

(*Ekizode kuugoo 24:12-18; 25:1-2, 8-9; 31:18*)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Dugi pa na yiri faabobonɔ ki na, m'a yere naha. Ne na ba faaya kɔɔɔ kan ma mu yemu na ne na saliya ni na ɲɔmejogoo ki ka ge, konho ma Izirayeli nagoo pu kalaa yi ni.» A Musa ni wu kapyebye Zhouwe di yiri, a Musa di dugi kari Kile wo faabobonɔ ki na. A Musa di nɔhɔlee pu pye: «Yee pu wu sige naha, yani wu kuri pa ge. Ayiwa, Arɔn ni Xhuri na bye ni yi ni. Kayuu la ba bye wa mu yi ni, weefɔ wu nɔ pu na.»

Ayiwa, a Musa di dugi kari faabobonɔ ki na, a nahaɲa k'i faaga ki tɔ. A Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ wu gori yaha Sinayi faabobonɔ ki na. A nahaɲa k'i ki tɔ cabyaa gbaara funɲɔ ni. Caɲa gbashuunwogo ki na, na Tehene Baa Kile yaha nahaɲa ki ni a wu Musa yiri. A Izirayeli nagoo p'i Tehene Baa Kile wo nɔɔɔ wu ɲa ba na ma sori me faabobonɔ ki na we. A Musa di je nahaɲa ki ni, na dugi kari faabobonɔ ki na. A w'i caya kelee shisheere (40) ni piye kelee shisheere (40) pye faabobonɔ ki na.

sogolo kee ka tàan wε. Ma ganha bu kee ka pele wε, bani ne je Tehene Baa Kile nanmege je wemu ni ge, ma Kile we [Nanmege lee kóri je nyanana kelee niizhaga]. Ne pen piimu mu ge, ne pee wo tiibaara foo tóni pu nagoo na fo na she nɔ shi wu sii taanri wuu kelee wu shishere wuu na.

Ga ne kaa ba dan wemu ni, a wufɔɔ di ne nɔmɛejogoo ki be mara, ne ma na taanrege ki shee weefɔɔ na fo na she nɔ wu shi wu segee kabɔfonɔɔ nihehege na. Ma ganha ba ma Kile wu mege ki yiri nɔnɔ baa wε, bani wemu w'a Tehene Baa Kile mege ki yiri nɔnɔ baa ge, wu ya goroo kanhama shanbaa weefɔɔ nɔnɔ ni wε. M'a ma funnɔ yaha nidogo cadeenɔ ki na, m'a ki yaha Tehene Baa Kile mu. Ma da labye pyi cabyaa gbaara funnɔ ni, ma da ma kapyenge ki beeri pyi.

Ga cana gbarashuun wogo ki je cadeenge kemu ya yaha ma Kile wu mu ge. Wa shishiin ganha bu labye wa shishiin pye kee cana ki na wε, mu ni ma ja ni ma poro pushɔ ni ma bulona ni ma bulozhɔ ni ma yapɔɔɔ ni nadadiinme wemu wu wa ma puga ge. Bani cabyaa gbaara funnɔ ni Tehene Baa Kile y'a fugba we ni niɔ ke ni suumɔ lɔhɔ ni ki funnɔ yanmuyɔ yi beeri yaa, na nɔmɔ cana gbarashuun wogo ki na. Lee l'a Tehene Baa Kile pye w'a duba cadeenɔ ki mu na ki yaha wuye yahama ni.

Ma da ma to ni ma nu pele, Tehene Baa Kile, ma Kile na ba fiige kemu kan ma mu ge, kɔnhɔ m'a ba nɔmɔ ta kee ni. Ma ganha bu sipya gbo wε. Ma ganha bu dɔdɔɔ pye wε. Ma ganha bu nagaara pye wε. Ma ganha bu kafineye taha ma sipiyee na wε. Ma nii ganha bu foro ma sipiyii puga feni wε. Ma nii ganha bu foro ma sipiyii shɔ feni kelee wu bulona, kelee wu bulozhɔ, kelee wu niɔ kelee wu kafana kelee wu keɔ yanmunɔ ka shishiin feni wε.»

Ayiwa, sipyiire ti beeri bi Kile-selenge kee ni maga ki mee li nuri, na Kile-niɔ kee ni wuriluu li naa faabobonɔ ki na.

A Tehene Baa Kile di jo: «Ne sipyii piimu pu je Misira fiige ki ni ge, ne pu naa wu ja. P'a sipyaa kiimu suu pu naavee pu keɔ ni ge, ne kee be logo, na pu kanhama keree ki be ce. Lee na ne tigi, di ba pu shɔ Misira sheen pu na, di pu yeege Misira fiige ki ni. Di she ni pu ni fiige ka ni, kemu ya nɔ, na bele na ni nujirime ni sere na fo yi na fúu ge, kee je Kana sheen ni Xheti shi sheen ni Amɔri shi sheen ni Feresi shi sheen ni Xhevi shi sheen ni Zhebusi sheen wo fiige. Nime, Izirayeli nagoo pu sipyaa k'a nɔ ne na, naa wemu Misira sheen p'a deri pu na ge, ne wee ja. Ayiwa nime n'a da ma tun Farawon mu, m'a she na sipyii Izirayeli nagoo pu yeege Misira fiige ki ni.

Ga a Musa di Kile nɔ shɔ na: «Jɔɔ ne di je fo ne wu ja she Farawon mu we? Jɔɔ ne di je ne wu ja Izirayeli nagoo pu yeege Misira fiige ki ni we?» A Kile di jo: «Ne na bye ni ma ni, naha sheshere temu t'a li shee na ne w'a ma tun ge, tee je: Ma ba Izirayeli nagoo pu naha co na foro Misira ni, ke faabobonɔ ke ninunɔ na y'a da ba saraya wolo na mu.

A Musa di Kile nɔ shɔ na: «Ne bu she Izirayeli nagoo pu yiri na pu pye: «Yi sefelee pu wo Kile wu w'a ne tun yi mu.» Pu bu na yege na dii wu mege di je we do? Di yeke jo pu mu we?» A Kile di Musa pye: «Ne je wemu wu je ge. M'a yi jo Izirayeli nagoo pu mu na wemu mege ki je na: «Ne je ge,» na wee w'a mu tun pu mu.» A wu Musa pye sanha: «She yi jo Izirayeli nagoo pu mu, na Tehene Baa Kile, pu sefelee pu wo Kile we, Ibirayima wo Kile we, Ishaaga wo Kile we, Yakuba wo Kile we, wee w'a mu tun pu mu. Kee ki je ne mege tuun beeri ni. Piimu beeri pu je yi kadugo yaseye ge, pee beeri na ba ne yiri mu.

«Ayiwa nime, she Izirayeli nagoo pu nɔhɔlee pu pinne m'a pu pye na Tehene Baa Kile, pu sefelee pu wo Kile we, Ibirayima wo Kile we, Ishaaga wo Kile we, Yakuba wo Kile we, na wee ya wuye she mu na, na jo na wee ya pa foro pu na, lemu l'a byi pu na Misira ni ge, na wee nii wa li ni. Lee wuu na, w'a jo na wee

na pu yeege Misira fiige ki kanhama pu ni, wu she ni pu ni Kana sheen, ni Xheti shi sheen, ni Amɔri shi sheen ni Feresi shi sheen, ni Xhevi shi sheen ni Zhebusi sheen wo fiige ki ni, nujirime ni sere ya fúu fiige kemu ni ge.

«Nɔhɔlee pu na ba sɔɔ ma jomɔ pu na. M'a she ni pu ni Misira sheen saan wu mu. Yi she wu pye na: <Tehene Baa Kile, Heburuu pu wo Kile we, w'a wuye she wèe na. Wù yaha wù she cabyaa taanri para pye siponɔ ki ni, Wù she saraya wolo Tehene Baa Kile wù Kile wu mu.> Ga Ne kunni ya li ce jo fanha keɛ ka shishiin wa da ga Misira sheen saan wu pye wu sɔɔ yee pu she we, fo ne wogo ki ye. Ne na ba pu kpɔn ni na fanha keɛ ki ni, di kakanhaɲaa pye Misira ni, di kanhama tuugo beeri shan pu juɲɔ ni.

Lee bu bye, wu na yi yaha y'a gaaji. Ne na ba we shi we tɔn tan Misira sheen pu mu. Wu kewaye wo da ba gari wu kariduun ni we. Izirayeli sheen cee wa beeri na ba wu Misira shen cepii ni wu tiinpii pye na wu warifyen ni sannii yanmuyɔ kan wee mu, ni fàya nizaaya. Yi na ba yee leni yi jalaa pee ni yi pushaa pu na. Mu y'a da ba Misira sheen pu keɛ yanmuyɔ yi lo na kari, na pu kewaye wuu yaha.»

Kile ya naha sheshere shuun she

Musa na

(Ekizode kuugoo 4:1-20, 27-31)

Ayiwa, a Musa di Kafɔɔ ɲɔ shɔ na: «Izirayeli nagoo pu wa da zhe dà ne na we. Pu wa da zhe na jomɔ pu logo we. P'a nugo jo sanha be na Tehene Baa Kile yafiin be ya ta ne tun we.» A Tehene Baa Kile di Musa yege na: «Naha ki wa mu keɛ ki ni me we?» A Musa di jo: «Pubiin.» A wu jo: «Li wá ɲiɲe ki na.» A Musa di li wá ɲiɲe ki na, a l'i ɲeri pye wɔ. A Musa di laraga kɔn wu na.

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Tige she sanha sipyiire ti yiri m'a she ti pye feefeɛ ɲiɲaa ni ɲiga, na p'i pu fàya yi be je. Na pu puye gbegele wá caɲa taanri wogo ki na, bani caɲa taanri wogo ki na, Tehene Baa Kile wuye pyaa wa da ba digi na pa Sinayi faaboboɲɔ ki na sipyiire ti beeri ɲii na. M'a tehene kɔn ma faaboboɲɔ ki beeri maha, m'a lee she sipyii pu na. M'a yi jo waha pu mu na p'a puye kaseri, na wa shishiin ganha bu lee tehene li kɔn ɲeri di dugi faaga ki na, kelee di gbɔn be ki na we. Wa beeri w'a kpɔn ki na ge, pu na weefɔɔ gbo.

Caɲa taanri wogo ki ɲisɔɔɲɔ ki na, a Kile-selenɲee ni Kile-ɲiɲee di ganha na fɔro. A ɲahaɲa niwɔhɔɲɔ ka di ba faaboboɲɔ ki tɔ. A maga mee nigbɔɔ la di foro xuuni. A buguro ti sipyii pu beeri di ganha na jele. Wee tuun wu ni, a Musa di sipyiire ti beeri yeege buguro ti na na she Kile ɲuɲɔ círi, a p'i she yere faaboboɲɔ ki kabanugo. A Tehene Baa Kile di digi na ɲiɲe ni Sinayi faaboboɲɔ ki na, a ki beeri di bye wurege. Kee wurege k'a bi duri ba kanra wurege ɲe we. A boboɲɔ ki beeri di jele fo xuuni. A maga ki mee l'i ganha na duri na se. A Musa di ganha na yu, Kile di wu ɲɔ shuu ni mujugbɔɔ ni.

Kile ya saliya ɲomeheɛ ke kan

Izirayeli mu

(Ekizode kuugoo 20:1-20)

Wee tuun wu ni a Kile di pe jomɔ pe beeri jo na: «Ne ɲe Tehene Baa Kile, ma Kile we, wemu w'a ma yeege Misira fiige ki ni, bulooro puga ki ni ge.

Ma ganha bu kilelee piitiilee yaha maye mu ne kadugo na we. Ma ganha bu yapere yàa we. Yaaga beeri ki ɲe fugba we ni, kelee ɲiɲe ke na, kelee ɲiɲe ke nɔhɔdaan lohɔ ki ni ge, ma ganha bu kee ka shishiin wo jaa yàa maye mu we. Ma ganha bu

ni sipyii ke ke (10) ɲuɲɔfɛɛ. Pee na ba sipyii pu wo kiiri keree ki naha shɔɔnri tuun beeri ni.

Pu na ba ma ni kagbɔhɔɔ ki ni ma mu, ga puyɛ pyaa di da kafenhɛfɛnhɛɲɛ ki shɔɔnri. M'a la wolo ma ɲuɲɔ tuguro ti ni, pee di ma tɛɲɛ ti lɔ na. A Musa di sɔɔ wu yafɛna wu woyo yi na, na wu kafila jo wu beeri koo ɲaari.

Sipyiire t'a gbegele p'i she Kile ɲuɲɔ c'iri

(Ekizode kuugoo 19:1-8, 10-12, 16-19)

Izirayeli nagoo pu na foro Misira fiige ki ni, li yeɲɛ taanri wogo ki cabishiine li na p'a nɔ Sinayi sipɔɲɔ ki ni. Erefidimu ni p'a y'iri, na nɔ Sinayi sipɔɲɔ ki ni. Ba p'a nɔ wà wɛ, na pu buguloo pu sin sin sipɔɲɔ ki ni, faaboboɲɔ ki nahatiime pu ni. A Musa di dugi na kari Kile y'iri.

A Tehene Baa Kile di diin faaboboɲɔ ki ɲuɲɔ ni na Musa yiri na wu pye: «Yi jo Yakuba wo puga ki mu, Izirayeli nagoo pee, na le ne pye Misira sheen pu na, na yee lɔ na pa naye y'iri ba ɲaa ya wu nagoo luu wɛ ge, yee ya lee ɲa.

Nime, yi bu na ɲɔmɛɛ co, na na kariɲɛɛge ɲɔmɛɛ li mara, yi na ba bye neye pyaa wuu na toro shi wu sama beeri na, bani ɲiɲɛ ki beeri ɲɛ ne wogo. Ne na ba yi pye saraya naha shɔɔnriweɛ ɲuɲɔfɛɛ shi wu sama beeri mu, na yi tɛɲɛ na wo saanra ti ni, na yi gbegele yaha naye yahama ni. She pee jomɔ pe jo Izirayeli nagoo pu mu.»

A Musa di ba nɔhɔlee pu beeri pinne, Kafɔɔ ya jomɔ pemu jo wu mu ge, na pee beeri jo pu mu. A Sipyiire ti beeri di wu ɲɔ shɔ na: «Tehene Baa Kile ya yemu jo ge, wu na ba lee beeri pye.» A Musa di sipyiiire ti kafila wu tɛɲɛ kan Kafɔɔ mu.

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Fulo wu na m'a ma keɲɛ ki yeege m'a wu co wu ɲaɲa ki na.» A Musa di fulo wɔ wu na na wu keɲɛ ki yeege na wu co wu ɲaɲa ki na. A wɔ wu guri ɲeri pye publiin wu keɲɛ ni. A Tehene Baa Kile di jo: «She le ninunɔ pye she Izirayeli nagoo pu na, konhɔ p'i dà li na na Tehene Baa Kile, pu sefelee Ibirayima ni Ishaaga ni Yakuba wo Kile wuyɛ pyaa k'a wuyɛ she ma na.»

A Tehene Baa Kile di wu pye sanha: «Ma keɲɛ ki le ma fadeɲɛ ki nɔhɔ ni [m'a ki taha ma dodoɲɔ ki na.]» A Musa di wu keɲɛ ki taha, na ki laha. A ceeseɛge yama niguumɔ pa di ki co, na ki wogori. A Tehene Baa Kile di jo: «Ma keɲɛ ki le sanha ma fadeɲɛ ki nɔhɔ ni.» A Musa di wu keɲɛ ki le sanha wu fadeɲɛ ki nɔhɔ ni. Ba w'a pa ki wolo wɛ, na ki ta ba k'a bi sii wɛ.

A Tehene Baa Kile di jo na: «Ayiwa, pu bye p'i ya she dà ma na naha sheshɛere nizhiire ti na wɛ, pu na dà ma na shuun wuuro ti na. Ga lee be na, te naha sheshɛere tɛhɛ shuun we be bye wu ya pu pye p'a dà ma na wɛ, pu bye p'i ya ma ɲɔmɛɛ co wɛ, m'a gba lɔhɔ ka ko gba wu ni ma wo ɲiɲɛ ki na. Kee lɔhɔ ke na ba ɲeri shishan ɲiɲɛ ki na.» A Musa di Tehene Baa Kile pye:

«Ee! Kafɔɔ, ne ɲɔ ya taan jomɔ na we de! Lee di wa ɲɔ kɔn kicaɲa we, l'i wa ɲɔ kɔn tapaa we, l'i wa nago kanna nime l'a ɲɔ kɔn ma joduun wu ni ni ma bulona wu ni we. Ne ɲɔ k'a dugo, na jile be d'a ɲɔ. A Tehene Baa Kile di jo na: «Jɔɔ w'a ɲɔ kan sipya mu we? Jɔɔ w'a sipya pyi bobo, nudunɔ kelee ɲɛnaa fɔɔ kelee fyen we? Ta ne Tehene Baa Kile be we! Zhe w'a mu lɔ, ne na ba ma ɲɔ ki taan, di ma kalaa ma nijoyo ni.

A Musa di jo: «A! Kafɔɔ, ɲɔ maye na m'a watii tun.» A Tehene Baa Kile luu di yiri Musa taan, a wu jo: «Ta ma nahafɔɔ Arɔn Levi wo tirige shen wu wa we? Ne li ce jo wee ɲɔ ya taan jomɔ na. Wee yere ya gbegele di ba ma ɲuɲɔ cɪri. Wu ba ma ɲa, lee na daan wu ni fo xuuni. Ma na ba yu ni wee ni, ma na ba wu nijoyo le wu ɲɔ ni. Ne wi ge, ne na ba ma ɲɔ ki tege, di wu be wo ɲɔ ki tege. Yi na ba lemu pye ge, ne na ba yi taanni lee ni. Wee na ba yu ni sipyii pu ni ma tege. Wee na ba bye ma ɲɔ, m'a bye wu naha taan ba Kile ɲɛ we. Le publiin le li ge, lee co ma keɲe ni, lee ni ma da ba naha shesheere ti pyi.

Wee tuun wu ni a Musa di yiri, na guri kari wu yafena wu yiri na she wu pye: «N'a ma ɲeri, na yaha di she na cebooloo pu yiri Misira fiige ki ni, di she pu wii pu bi ɲɛ ɲiifeere ni sanha.» A Zhetoro di Musa pye: «Kile wu pa ma naha, wu ba ɲɔ ni ma ni ɲaɲiɲe na.» Na Musa yaha Madiyan ni sanha, a Tehene Baa Kile di wu pye: «Kuri she Misira ni, bani sipyii piimu pu bi giin di ma gbo ge, pee beeri ya xu xɔ.» A Musa di wu shɔ we ni wu jalaa pu durugo kafana na, na koo lɔ na gaari Misira ni. Kile bi publiin lemu kaa jo wu mu ge, a wu gari ni lee be ni wu keɲe ni.

Ayiwa a Tehene Baa Kile di Arɔn pye: «She Musa ɲuɲɔ cɪri sipɔɲɔ ki ni.» A Arɔn di yiri na she wu ɲuɲɔ cɪri Kile wo faabobonaganja ki na, na ɲɔɲɔɲɔ fɔ kan wu mu. Tehene Baa Kile ya Musa tun ni jomɔ pemu ni, na naha shesheere temu kaa jo wu mu ge, a wu yee beeri jo Arɔn mu. A Musa ni Arɔn di gari Misira ni, na she Izirayeli nɔhɔlee pu beeri yiri pinne.

na she caɲa ki to Musa keye yi ya tirige we. A Zhozuwe di se ta Amaleki shi wu na ni ɲmɔpara ni.

Musa yafena Zhetoro ya wu yeri

(*Ekizode kuugoo 18:5, 8, 13-14, 17-22, 24*)

A Musa yafena Zhetoro di ba ni Musa shɔ ni wu jalaa pu ni Musa yiri siwaga ki ni, wu buguro ti na, Kile wo faaboboɲɔ ki kabanugo. Tehene Baa Kile ya lemu pye Farawɔn ni Misira sheen pu na Izirayeli nagoo pu kaa na ge, ni Izirayeli ya kanha kanhagana lemu na koo li na ge, ni Tehene Baa Kile ya pu shɔ shɔgana lemu na ge, a Musa di yee beeri paari wu yafena wu mu. Jimuguro ti na, a Musa di she diin na sipyii ti kiiri wu kɔɔn. A sipyii t'i yere Musa nahagbaa na na co caɲa ki nɔhɔ kɔnduun wu na, fo na she ɲɔ yakɔɲɔ ki na.

Lemu beeri Musa bi byi sipyii ti mu ge, ba wu yafena w'a lee ɲa we, na jo: «Naha na mu di labye wu pyi le pyegana le na we? Maye nigin mu m'a diin me, sipyii tisara beeri na ba yere mu naha taan ma lɔ ɲisɔɔɔ ki na fo na she caɲa ki xɔ. Lemu mu wa byi ge, lee ya ɲɔ we. Ma da ba maye fanha xɔ, m'a pii sipyii pii be fanha xɔ. Bani labye wu fanha k'a ɲehɛ mu na. Mu da ga ja wu na ma ye nigin we.

Niwegee shan nime m'a na kafila wu logo, yere le n'a da ba gan ma mu ge, ma bu li logo, Kile na bye ni ma ni. Mu ya yaa na pye Kile ni sipyii pu te ni, ma da pu keree ki yu wu mu. Ta pu taanni Kile wo ɲɔmɛejogoo kee ni saliya wu ni. P'a yaa na ɲaari ɲaarigana lemu na, na keree kiimu pyi ge, ma da kee be shee pu na. M'a namaa p'i naha bulo sipyii ti te ni piimu ɲɛ fungɔɲɔ fɛe ge, piimu ɲɛ Kile ɲii fyaara fɛe, can di dan pu ni, p'i ya gbara kawuriye na-ɛ ge. M'a pee teɲɛ sipyii ti ɲuɲɔ ni ma pye sipyii kabɔfɔɲɔ nigin nigin (1.000) ɲuɲɔfɛe ni sipyii xhuu nigin nigin (100) ɲuɲɔfɛe ni sipyii kelee kaguro kaguro (50) ɲuɲɔfɛe

Waga k'a bi shɔ sipyiire ti ni wee xuu wu ni, a p'i jo shan Musa ni na: «Ɔaha susu k'a mu pye mu ya wɛɛ lɔ yeege Misira fiige ki ni, wɛɛ ni wu nagoo ni wu yatɔɔɔ, di ba gan waga mu ki gbo naha wɛ?» A Musa di mujuugboɔ wá Tehene Baa Kile mu na: «Cogana leke na ne da yaa na pii sipyii pii co wɛ?»

Jɛɛɛ ye l'a fɔ p'i na wá ni kagereye ni.» A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Toro sipyiire ti nahagbaa na, m'a Izirayeli nɔhɔlɛɛ pii lɔ ma fara maye na, publiin lemu ni m'a gba lɔhɔ ki kpɔn ge, m'a lee be co ma keɛɛ ki ni. Ne na ba yere ma nahagbaa na Orebu faaboboɔɔ ki na, m'a she kee faaboboɔɔ ki kpɔn. Lɔhɔ na voro ki ni sipyiire ti na gba.»

A Musa di li pye mu Izirayeli nɔhɔlɛɛ pu nii na. A Musa di wee xuu wu mɛge le na Masa [lee kɔri jɛ jɔyegere] ni Mɛriba [lee kɔri jɛ yogo]. Bani wee xuu wu ni Izirayeli nagoo p'a yogo kɔn Musa na, na Tehene Baa Kile jɔ yege, bani p'a jo na: «Tehene Baa Kile wa wɛɛ niɲɛ ni laa, kelee wu wa wɛ?»

Amaleki nagoo pu ya ta se ta we

(*Ekizode kuugoo 17:8-13*)

Caɲa ka Amaleki nagoo p'a pa kashen kɔn Izirayeli nagoo pu na Erefidimu ni. Wee tuun wu ni a Musa di Zhouwe pye: «Namaa pii shɔɔnri wu she kashen ki ɲmɔ ni Amaleki nagoo pu ni. N'a da ba she dugi yere faaboboɔɔ ki jidii ni jiga na ni Kile wo publiin li ni na keɛɛ ni.» A Zhouwe di kashen ki ɲmɔ ni Amaleki nagoo pu ni ba Musa ya yi jo wu mu wɛ. A Musa ni Arɔn ni Xhuri di dugi faaboboɔɔ ki jidii li ni. Musa bu wu keye yi yirige, Izirayeli nagoo pu na fanha ta Amaleki na, ga Musa bu wu keye yi tirige, Amaleki nagoo pu na fanha ta Izirayeli na.

Ayiwa a Musa keye y'i sii pa waha wu na, a p'i kagereɲɛ ka lɔ yaha wu taan a wu diin kee na. Arɔn ni Xhuri, a pee di wu keye yi co yirige, nigin wa bye kabanugo ka na, wa be di jɛ ka na, fo

Tehene Baa Kile ya jomɔ pemu jo Musa mu ge, a Arɔn di yee beeri paari, na naha shesheere ti be pye sipyii pu nii na. A p'i da wu na. P'a yi logo na Tehene Baa Kile w'a pa foro Izirayeli nagoo pu na, na nii taha pu naa keree ki na ge, a p'i nuguro sin na Kile pele.

Musa ni Arɔn ya kari Farawɔn yiri

(*Ekizode kuugoo 5:1-2, 6-23*)

Lee kadugo na a Musa ni Arɔn di nɔ Farawɔn na, na wu pye: «Tehene Baa Kile, Izirayeli wo Kile w'a jo: «Na sipyii pu yaha p'i she kalene li pye na mu sipoɔɔ ki ni.» A Farawɔn di jo: «Jɔɔɔ wu jɛ wee Tehene Baa Kile we, fo ne wu wee jomɛɛ co di Izirayeli nagoo pu yaha di gari wɛ? Ne wee Tehene Baa Kile wu ce wɛ. N'a da Izirayeli be yaha zhe wɛ.»

Kee caɲa kiye pyaa a Farawɔn di yi jo labye wu juroɔɔ pee ni Izirayeli wo kapyebyii pu nahagbaa fɛɛ pu mu na: «Yee pu bi alikama sigiye yi shaa na gaan Izirayeli nagoo pu mu pu na dufaan wu shaan, yi ganha ba yi shaa nige wɛ. Puyɛ pyaa k'a da

se da yi shaa puye ni nime. Ga lee be na, dufaan ɲo ke p'a tee na zhaan ge, pu da kee ninuɲo shaan. Yafiin ganha bu fo kee ni we, bani saafee pu ne pii, lee l'a pu pye pu na yu na saraya pee da zhe wolo pu Kile mu. Yi labye wu taga pu keye ɲi fo yi pu conri, konho p'i gori yaha labye wu na. Lee bu bye p'a da juwegee tagi nige kafineye yiri we.»

Wee tuun wu ni a labye wu ɲuɲofee pee ni Izirayeli wo kapyebyii pu nahagbaa fee p'i she sipyii pu pye na: «Farawon ya jo na wee da da alikama sigiye yi kaan nige yee mu we. Na xuu wemu beeri ni y'a da da yi taa ge, na yiye pyaa k'a se y'a yi shaa wa, na ga lee be di wa da la wolo labye wu ni we.» Ayiwa, a sipyiiire t'i jaaga Misira fiige ki beeri ni na pawara shaa na gori alikama sigiye yi tege. A labye wu ɲuɲofee p'i sipyiiire ti fori labye wu feni na yu: «ɲawaara ti bi gaan yee mu y'i dufaan ɲo kemu shaan ge, kee ɲonuɲo ke y'a da zhaan.» Pu bi Izirayeli wo kapyebyii pu nahagbaa fee pu kpɔɔn be, pee piimu p'a bi teje pu samaa ɲuɲe ni ge. A p'i ganha na pu pyi: «ɲaha k'a li pye yee ya ta ɲolege ki ta tanaa ni ninaa ba yee ya tee na li pyi-i we?»

Ayiwa, a Izirayeli nagoo pu wo kapyebyii pu nahagbaa fee p'i she pu fiin paari Farawon mu na: «ɲaha na m'a ma buloo pu pyi le pyegana le na we? Pu ya alikama sigiye yi kaan nige ma buloo pu mu we, lee be na pu di yu sanha na fo wee p'a dufaan wu shaan. Pu kunni wa ma buloo pu kpɔɔn be, na ta jaagi w'i ne mu wo sipyii puye pyaa na.» A Farawon di pu ɲo sho na: «Dozaya yee ne, dozatiye. Lee l'a yee pye yee ya jo na saraya yee da zhe wolo Tehene Baa Kile mu. Yi toro tii labye wu na nime! Alikama sigiye da gan nige yee mu we, ga ɲo kemu yee ya tee na zhaan ge, y'i noko y'a kee be shaan.

A Izirayeli nagoo pu wo kapyebyii pu nahagbaa fee p'i li ce na la l'a fara pu kanhama pu na, bani p'a pu pye na dufaan ɲo kemu k'a zhaa pu mu canjanii ni ge, na yaaga be da voro kee ni

y'a da ba li ce na ne wu ne Tehene Baa Kile, yee wo Kile we.» Kee yakoɲo kiye pyaa ni a shazheeye di ba, na ba buguro ti beeri to. ɲimuguro ti na a meje di gbɔn na buguro ti beeri shuu. Ba meje k'a wo we, a yanmuro ta di bye ɲiɲe ki na siwaga ki ni wa. Tee bi cere ba zanha kagereye ne we. A Izirayeli nagoo p'i tee na na puye pye na: «ɲaha ki ne kii we?» P'a bi tee yanmuro ti ce we. A Musa di pu pye na: «Tehene Baa Kile w'a buuri wemu kan yee mu yi li ge, wee w'a we.» A Izirayeli nagoo p'i kee yalige ki meje le na maane. W'a foro kalapya feni, na fiinje na daan ba sere mahali gee ne we. A Izirayeli nagoo p'i maane wu li na ta fo yee kelee shishere (40) fo na she pu pye p'a no fiige ka ni sipyii wa kemu ni ge. Wee maane wu pu bi li fo na she pu pye p'a no Kana fiige ki tajege ki na.

Lɔho ya foro faaga ka ni

(Ekizode kuugoo 17:1-7)

A Izirayeli nagoo pu beeri di yiri Seni siwaga ki ni na gaaji. A p'i ganha na yeree na gaaji na saha ni Tehene Baa Kile wo ɲomɛɛjuu li ni. Ba p'a she no ɛrefidimu ni we, na pu faya piyeye yi sin wa, ga pu ya logbaga ta wa we. Wee tuun wu ni a sipyii p'i ganha na zhaa da dunni ni Musa ni. A p'i jo: «Logbaga kan wu mu, wu gba.» A Musa di pu pye: «ɲaha na y'i wa zhaa da dunni ni na ni we? ɲaha na y'i wa Tehene Baa Kile ɲo yegee we?»

Mara wo losorogo ki keree

(*Ekizode kuugoo 15:22-25, 27*)

A Musa di Izirayeli nagoo pu naha co na yiri Suumɔ Lonjiga ki xuu wu ni na pa Shuri siwaga ki ni. A p'i cabyaa taanri jara pye siwaga ki ni, pu ya lɔhɔ ta we. Ba p'a nɔ Mara ni we, pu ya já Mara lɔhɔ ki gba zoro keɲe ni we. Lee wuu na p'a wee xuu wu mege le na Mara [Mara kɔri wu je zoro]. A sipyii p'i ganha na yu na zhaan Musa ni na: «Jaha wèe di da gba we?» A Musa di mee wá Tehene Baa Kile mu, a wu tige ka she Musa na, a wu kee shan lɔhɔ ki ni, a lɔhɔ k'i daan.

Lee kadugo na a Izirayeli nagoo p'i nɔ Elimu ni. Lobulowegee ke ni shuun ni tamari tiye kelee gbarashuun (70) wu bi bye wà, a p'i buguloo pu sin lɔhɔ ki nɔ ki na.

Isirayeli nagoo p'a piin jo Seni siwaga ki ni

(*Ekizode kuugoo 16:1-3, 11-15, 31, 35*)

Caɲa ka Izirayeli nagoo pu beeri ya pa foro Elimu ni na she nɔ Seni siwaga ki ni. Wee kuu wu je Elimu ni Sinayi te wu ni. P'a nɔ wà yee li yeɲe shuun wogo ki cabyaa ke ni kaguro wogo ki caɲa ke, pu na foro xɔ Misira fiige ki ni. Ma Isirayeli nagoo pu yaha wee xuu wu ni, a p'i jo shan Musa ni Arɔn ni puye tãan siwaga ki ni. Izirayeli nagoo ya pu pye: «Ali Tehene Baa Kile da bi wèe gbo Misira fiige ki ni, lee ya bi pɔɔ wèe mu. Wèe nideenye yi bye wà xaara shɔhɔ ki tãan, na buuri li wù ligana na. Yee kunni ya pa ni wèe ni ke siwaga ke ni, kɔnhɔ yi ba xuugo taga ke ceborogo ke beeri juɲɔ tugo naha.»

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye: «Izirayeli nagoo ya jo shan mu ni ne yi logo. She yi jo pu mu na xaara p'a da ba xha cadogo ke na, na buuri li pu ligana na jiga jisɔɔɔ na. Lee na

we. Pu nivorowuu Farawɔn puga ki ni, a p'i saha ni Musa ni Arɔn ni, pee na yere na pu sigee. A kapyebyii pu nahagbaa fee p'i pu pye na: «Yee ya wèe tɔn pen Farawɔn ni wu fanha ki sipyii pu mu. Jmɔpara yee ya le pu keɲe ni pu da wèe gbuu. Tehene Baa Kile wu yee wii wu jaagi kanhama shan yi na.»

Wee tuun wu ni a Musa di gari na she jo ni Tehene Baa Kile ni na: «Kafɔ, naha na m'a pii sipyii pii kanha me we? Jaha na m'a na pye n'a pa naha we? Ba ne sii she Farawɔn mu, na jo ni wu ni mu mege na we, a wu pii sipyii pii cogana kolo. A mu be di bye mu ya ta ma sipyii pu shɔ wu na we.

Kile na ba Izirayeli nagoo pu shɔ

(*Ekizode kuugoo 6:1-3*)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Lemu n'a da ba bye Farawɔn na ge, nime ma da ba lee ja. Ne wo Fanha keɲe k'a da ba wu pye w'a Izirayeli nagoo pu yaha kari. Ne wo Fanha keɲe k'a da ba wu pye w'a pu kɔri yeege wu wo fiige ki ni.» A Kile di nugo Musa pye sanha na: «Ne wu je Tehene Baa Kile we. Ne naye she Ibirayima ni Ishaaga ni Yakuba na, jo ne wu je Fanha Beeri Fɔɔ Kile we. Ga ne mege kemu ki je na Tehene Baa Kile ge, ne ta kee she pu na na mege we.»

Kile ya fanha nigbɔhɔ kan Musa mu

(*Ekizode kuugoo 6:28-30; 7:1-7*)

Ayiwa, Tehene Baa Kile bi ye jo ni Musa ni na wu yaha Misira fiige ki ni na: «Ne wu je Tehene Baa Kile we. Yemu n'a yu ma mu ge, yee beeri jo Misira fiige ki saan Farawɔn mu.» Ga a Musa di Tehene Baa Kile pye na: «Ne nɔ ya tãan jomɔ na we, ta Farawɔn na zɔɔ wu ne jomɔ logo ya?

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye na: «Li wii, n'a da fanha kan ma mu m'a she yere Farawɔn naha tãan ba Kile je we.

Ma nahafɔɔ Arɔn na ba bye ma ɲɔ. Tuduro temu n'a da ba jo ma mu ge, m'a tee beeri jo. Ma nahafɔɔ Arɔn na ba jo ni Farawɔn ni na wu Izirayeli nagoo pu yaha p'i foro wu fiige ki ni. Ga n'a da ba Farawɔn ɲuwii waha, kɔnhɔ di na sefeere ti she ni paha sheshere ni kakanhaɲaa niɲehereɲe ni Misira fiige ki ni. Ga lee be na Farawɔn da ba ɲuwegee shan ni yee kafila wu ni we. Lee funɲɔ ni, ne ma na keɲe ki yirige Misira fiige ki feni, na na sipyii pee, Izirayeli nagoo pu yeege yeegegazaana na ba kashen keɲe ɲe we, di jaagi kanhama nigbɔ shan Misira fiige ki ɲuɲɔ ni, di pu yiige. Ne ba na keɲe ki yirige Misira feni tuun wemu ni, na Izirayeli nagoo pu yeege pu niɲe ni, wee tuun wu ni Misira sheen na ba li ce na ne wu ɲe Tehene Baa Kile we.»

A Musa ni Arɔn di li pye mu. Tehene Baa Kile ya tuduro temu jo pu mu ge, a p'i tee pye. Musa ni Arɔn ya jo ni Farawɔn ni tuun wemu ni ge, Musa yee ya bye yee kelee gbarataanri (80). Arɔn yee ya bye yee kelee gbarataanri ni taanri (83).

Farawɔn ya she Musa ni Arɔn wo nijoyo yi ni

(Ekizode kuugoo 7:8-13)

A Tehene Baa Kile di Musa ni Arɔn pye: «Farawɔn bu yi pye na yi paha sheshere ta she, m'a Arɔn pye na wu wu publiin li shan ɲiɲe ki na Farawɔn nahagbaa na. Li na ɲeri wɔ.» A Musa ni Arɔn di gari Farawɔn yiri. Tehene Baa Kile ya yemu jo pu mu ge, a p'i yee pye. A Arɔn di wu publiin li wá ɲiɲe na Farawɔn ni wu fanha ki sipyii pu ɲii na, a l'i ɲeri wɔ. Ga a Farawɔn be di wu wo fungɔngɔ fee ni wu wo ceme fee pu yiri. A pu be di pu wo ceme pu taga lee ɲɔhɔ pye. A wa beeri di wu publiin wá ɲiɲe ki na. A kee pubege ki beeri di ɲeri pye wɔkɔ. Ga a Arɔn wo publiin l'i pu wo pubege ki lɔ ɲɔ. Lee be na a Farawɔn di ɲuwii waha, wu ya ta Musa ni Arɔn wo jomɔ pu sha logomɔ we. Lee ya pye na be ni Tehene Baa Kile wo nijoyo yi ni.

Kile tudunmɔɔ Mariyama, Arɔn wo muzhɔ we, a wee di taɲa lɔ, a cèe pu beeri di taya lɔ, na foro taha wu feni na xhɔnhɔni.

A Mariyama di yogo shan le na:

«Y'a yogo cee Tehene Baa Kile mu,
bani w'a se ta.

W'a shɔngɔ ni shɔndugumɔ wu wá
suumɔ lɔhɔ ni.»

waha, fo Misira sheen pu na yu na: «Wù paa gbee Izirayeli nagoo pu naha na, bani Tehene Baa Kile w'a kashen koon wèe na pu kaa na.»

A Tehene Baa Kile di yi jo Musa mu na: «Ma keŋe ki sanha suumɔ lɔhɔ ki nɔnɔ na, kɔnhɔ lɔhɔ k'i guri pa dɔ wá Misira sheen ni pu wotoriyo ni pu shɔnyɔ fɛe pu na.» A Musa di wu keŋe ki sanha suumɔ lɔhɔ ki nɔnɔ na. Niga ki na mugi xɔ na, a suumɔ lɔhɔ k'i guri ki talɛge ni. Misira sheen ya bi fe ki jaha na, ga a Tehene Baa Kile di pu shan suumɔ lɔhɔ ki niŋe ni. Farawɔn wo kashen kurunɔ ke ni wotoriyo ye ni shɔnyɔ fɛe piimu ya jé suumɔ lɔhɔ ki ni Izirayeli nagoo pu feni ge, a lɔhɔ k'i guri pa pu beeri tɔ, shen nigin be ya ta shɔ we. Ga Izirayeli nagoo pu kunni bi jaari toro niwaga ki na suumɔ lɔhɔ ki te wu ni. Lɔhɔ ki bye ba kasɔnyɔ jɛ we, pu kanige cɛ ni pu kamene cɛ.

Kee cana a Tehene Baa Kile di Izirayeli nagoo pu shɔ Misira sheen pu na. A Izirayeli nagoo p'i Misira sheen pu nixhuyo ja suumɔ lɔhɔ ki nɔnɔ na. Tehene Baa Kile ya wu fanha keŋe ki digi Misira sheen pu na digigana lemu na ge, a Izirayeli nagoo p'i lee ja. A sipyii p'i sii fya Tehene Baa Kile na, na dà wu ni wu kapyebye Musa na.

Masɔnɔ yogo na naha tii Tehene Baa Kile na

(Ekizode kuugoo 15:1, 20-21)

Wee tuun wu ni a Musa ni Izirayeli nagoo p'i ke yogo ke cee Tehene Baa Kile mu na:

«N'a da yogo cee di Tehene Baa Kile pele,
bani w'a se ta.
W'a shɔngɔ ni shɔndugumɔ wu wá
suumɔ lɔhɔ ni.

Kawaa nizhiine le: Lɔhɔ k'a jeri shishan

(Ekizode kuugoo 7:14-25)

Wee tuun wu ni a Tehene Baa Kile di Musa pye na: «Farawɔn nige k'a waha, wu ya ta sɔɔ na sipyii pu yaha kari we. She wu mu niga nisɔɔgbɔhɔ na, wu ba gaanɔ tuun wemu ni gba wu nɔ ki na, m'a wu nɔnɔ círi, publiin lemu l'a jeri wɔ wu ge, m'a lee co ma keŋe ni. M'a wu pye na: «Tehene Baa Kile we, Heburuu wo Kile we, wee w'a ne tun ne wu pa ma pye: “Na sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu siponɔ ki ni.” Ga fo nime mu sanha sɔɔ na ne wo nijoyo yi logo we. Ayiwa Tehene Baa Kile ya jo na publiin le li wa ne keŋe ni ge, na ne wu lee taga gba lɔhɔ ki kpɔn, na ki na jeri shishan. Na lee na m'a da ba li cɛ na wee jɛ Tehene Baa Kile. Gba wu fyaa pu na ba xhu, gba lɔhɔ ki na fɔnhɔ fo Misira sheen na bye pu ya já ki gba nige we.»

A Tehene Baa Kile di Musa pye sanha na: «Yi jo Arɔn mu na wu wu publiin li yirige Misira lɔhɔyɔ yi nɔnɔ na, pu gbalaa ni pu duyo ni pu cana ni pu lowegeye yi beeri nuyo ni. Yee lɔhɔyɔ yi beeri na ba jeri shishan. Misira fiige ki beeri na ba bye shishan. Lɔhɔyɔ yemu yi jɛ ali tiye wo pɛye ye ni faaya wo pɛye yi funɔn ni ge, yee beeri na ba jeri shishan.» Tehene Baa Kile ya yemu jo Musa ni Arɔn mu ge, a p'i lee pye. A Arɔn di publiin li yirige, na li taga gba lɔhɔ ki kpɔn Farawɔn ni wu fanha ki sipyii pu nii na. A gba lɔhɔ ki beeri di jeri shishan. A gba wu fyaa pu beeri di xhu, a wu lɔhɔ k'i fɔnhɔ. A Misira sheen p'i bye pu ya já gba wu lɔhɔ ki gba nige we, A Misira fiige ki beeri di bye shishan.

Ga a Misira ceme fɛe pu be di li shi pye ni pu wo ceme pu ni. A Farawɔn di wu juwii waha, wu ya ta sɔɔ na Musa ni Arɔn jomɔ pu logo we. Lee ya pye ba Tehene Baa Kile ya bi yi jo we. A Farawɔn di kadugo le na se puga, wu ya ta lee be wii yaaga

wɛ. A Misira shɛɛn pu bɛɛri di wegeye tugi gba wu ɲɔ ki na na logbaga shaa, bani gba wu lohɔ ki bi já gba wɛ. Tɛhɛnɛ Baa Kile ya lohɔ ki kpɔn mu ge, a p'i cabyaa gbarashuun pye lee ni.

Kawaa shuun wuu le: Ziraya ya fiige ki ni

(Ekizode kuugoo 8:1-11)

A Tɛhɛnɛ Baa Kile di Musa pye: «Yi jo Arɔn mu na wu wu publiin li lo wu li yaana gba lohɔyɔ ye ni duyɔ ye ni canya yi shizhaa na, ziraya di foro, y'i Misira fiige ki ni.» A Arɔn di wu kenɛ ki yaana Misira fiige ki lohɔyɔ yi bɛɛri shizhaa na, a ziraya di foro na Misira fiige ki ni. Ga a Misira cɛmɛ fɛɛ pu bɛ di lee ɲɔhɔ pye ni pu wo cɛmɛ pu ni. A pu bɛ di ziraya pye y'a foro Misira fiige ki ni.

A Farawɔn di Musa ni Arɔn yiri, na pu pye: «Yi Tɛhɛnɛ Baa Kile ɲɛɛri kuuni na wu ye ziraya ye laha nɛ ni na sipyii pu na. Nɛ na ba Izirayeli nagoo pu yaha p'i she saraya wolo wu mu.» A Musa di Farawɔn pye: «Lee pyeduun wo pɛɛɛ ki ɲɛ mu wogo. Di Tɛhɛnɛ Baa Kile ɲɛɛri kuuni mu ni ma fanha ki sipyii ni ma sipyii pu samaa mu tuun wekɛ ni, kɔnhɔ wu ziraya yi laha mu ni ma piyeye yi na wɛ? Yi na ba bye gba lohɔ ki ye ni.» A Farawɔn di jo: «ɲiga na.» A Musa di jo: «Yemu mu ya jo ge, lee na bye, kɔnhɔ m'a li cɛ na Tɛhɛnɛ Baa Kile, wɛɛ wo Kile wu ɲɔhɔ ɲɛ wɛ. Ziraya yi na ba laha ma ni ma fanha ki sipyii pee ni ma sipyii pusamaa naha tãan, yi na ba foro ma piyeye yi ni. Yi na ba bye gba lohɔ ki ye ni.»

Ba Musa ni Arɔn ya foro Farawɔn puga wɛ, a Musa di Tɛhɛnɛ Baa Kile ɲɛɛri kuuni ziraya yi wuu na, w'a yemu taga Farawɔn kanha ge. Musa ya lemu ɲɛɛri ge, a Tɛhɛnɛ Baa Kile di lee pye. A ziraya y'i xhu piyeye ye ni kaaya ye ni kɛɛɛ ye ni. A sipyii

ɲaha kaa byaa byaa na m'a wɛɛ lo yeege Misira fiige ki ni wɛ? Na wɛɛ yaha Misira fiige ki ni, ta wɛɛ ya mu pye jo ma wu yaha wu da labye pyi Misira shɛɛn pu mu wɛ? Na labye pyi Misira shɛɛn mu, lee ya pɔɔ kanha wɛɛ mu wɛɛ pu xu ke siwaga ke ni. A Musa di sipyii pu ɲɔ shɔ na: «Yi ganha ba fyagi-i sa! Yi kori yi tatiinye yi ni. Tɛhɛnɛ Baa Kile na ba lemu pye wu yi shɔ ge, yi na lee ɲa. Misira shɛɛn piimu yee ya ɲaa ɲinaa ge, yee ɲii da ga ba daha pu na nige bada wɛ. Tɛhɛnɛ Baa Kile w'a da ba kashen ɲmɔ yi mu, yee kunni pu yi logoo gbo.»

Ayiwa, a Tɛhɛnɛ Baa Kile di Musa pye: «ɲuɲɔ wa li na m'a mujuu waa na mu wɛ. Yi jo Izirayeli nagoo pu mu na pu yiri p'i she nahagbaa na. Mu wi ge, ma publiin li yirige, m'a ma kenɛ ki sanha ni li ni suumɔ lohɔ ki ɲuɲɔ na, m'a ki taa taaya shuun, kɔnhɔ Izirayeli nagoo p'i ɲaari toro ɲiwaga ki na suumɔ lohɔ ki te wu ni.

Ayiwa, Kile wo meleke wemu wu bi Izirayeli nagoo pu naha co ge, a wee di ɲmahana ɲɛɛri pu kadugo yiri, a nahaɲa ki bɛ di yiri pu nahagbaa li na, na yere pu kadugo yiri. Na jé yere Misira shɛɛn wo kashen kenɛ ke ni Izirayeli wo kashen kenɛ ki te wu ni. Kee nahaɲa ki kabanugo nigin wa ya bi bye piige, keki di kpɛɛɛnɲe yeege piige ki ni. A lee di pu pye pu ya já fulo puyɛ na kee piige ki bɛɛri ni wɛ. A Musa di wu kenɛ ki sanha suumɔ lohɔ ki ɲuɲɔ na. A Tɛhɛnɛ Baa Kile di Kile-nɔhɔ kafɛɛgbɔhɔ ka tɛɛɛ suumɔ lohɔ ki ɲmunuɲɔ piige ki bɛɛri ni. A suumɔ lohɔ k'i daa taaya shuun na ɲiwaga yeege. A Izirayeli nagoo p'i doro suumɔ lohɔ ki te ni, ɲiwaga ki na. Lohɔ k'a bi bye ba kasɔɔyɔ ɲɛ wɛ pu kanige cɛ, ni pu kamɛnɛ cɛ.

A Misira shɛɛn di pu nɔhɔ niine, a Farawɔn wo shɔnyɔ yi bɛɛri ni wu wotoriyo ni wu shɔnyɔ fɛɛ p'i jé pu feni suumɔ lohɔ ki te wu ni. ɲimuguyɔ wu na, na Tɛhɛnɛ Baa Kile yaha kee nahaɲa na wogo ki ni, a wu Misira kashen kuruyɔ ki wii na ki kɛɛɛ wuregi. A wu pu wotoriyo yi gɔɔyɔ yi wolo, na pu para li

gbegele, na kari. A wu wotoriyo nizaaya xhuu gbaara (600) wu lo, ni Misira wotoriyo yisaya beeri. Kashenḡmuu nahagbaa fee bi bye yi beeri ni.

A Tehene Baa Kile di Misira saan Farawon nige waha. A Farawon di foro na Izirayeli nagoo pu ncho niine, pee piimu juyirige wuu p'a bi foro ge. A Misira sheen p'i Izirayeli nagoo pu ncho niine, Farawon wo shonyo ye ni wu wotoriyo ni wu shonyo fee ni wu kashenḡmuu pee. A p'i she Izirayeli nagoo pu ta pu buguro ti na suumo loko ki ko na, Piyaoti shizhaa wu na, na saha ni Baali-Zefon ni.

Ba Farawon ya tereje Izirayeli nagoo pu na we, a p'i pu juyi yirige. Pati! A p'i Misira sheen pu ja pu na ma pu feni. A Izirayeli nagoo p'i sii fya fo xuuni na sipyaa wa Tehene Baa Kile mu. A p'i Musa pye: «Ta faya baara na Misira fiige ki je, fo mu wee lo pa ke siwaga ke ni naha, wee di ba xhu ya?»

p'i yi kuu na yi pinne pinne, a fiige ki nugo di ben. Ba Farawon ya lee ja l'a fanha we, na wu juwii waha. Wu ya ta Musa ni Aron jomɔ pu sha logomɔ we. Lee ya pye na saha ni Tehene Baa Kile wo nijoyo yi ni.

Kawaa taanri wuu le: Nupaanra

(Ekizode kuugoo 8:12-15)

A Tehene Baa Kile di Musa pye na: «Yi jo Aron mu na wu wu publiin li lo, wu jine ki gbagbana ki kpon, na gbagbana ki na ba jeri bye nupaanra Misira fiige ki beeri ni.» A pu li pye mu. A Aron di wu keje ki yirige ni publiin li ni na jine ki gbagbana ki kpon. A k'i jeri pye nupaanra sipyii ni yapoyoyi feni. A Misira fiige ki gbagbana ki beeri di jeri pye nupaanra. A ceme fee p'i ganha na giin p'i pu wo ceme pu taga nupaanra ti xo, ga pu ya ja we. A nupaanra t'i wo sipyii pee ni yapoyoyi ya. A ceme fee p'i Farawon pye na: «Kile kabee li je le.» Lee be na a Farawon di wu juwii waha, wu ya soɔ na Musa ni Aron ye jomɔ pu logo we. Lee ya pye na saha ni Tehene Baa Kile wo nijoyo yi ni.

Kawaa shishere wuu le: Nukonroyo

(Ekizode kuugoo 8:16-17, 20)

A Tehene Baa Kile di Musa pye na: «Pa soɔ yiri m'a Farawon juyi c'iri, wu ba f'oro da se gba wu ko ki na tuun wemu ni, m'a wu pye na: «Tehene Baa Kile ya jo na: «Na sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu.» Ma bye ma di ya pu yaha we, ne na ba nukonroyo tun mu ni ma fanha ki sipyii pee ni ma sipyii pusamaa mu, yee na ba je ma piyeye yi ni. Misira sheen pu piyeye yi na ji nukonroyo na, yi na ba jine ki be to.» Ayiwa a Tehene Baa Kile di li pye mu, a nukonroyo jinehaye di je Farawon ni wu fanha ki sipyii pu piyeye ye ni Misira fiige ki beeri ni. A nukonroyo y'i fiige ki beeri kyeegei.

Kawaa kaguro wuu le: Yatɔɔxhulo

(*Ekizode kuugoo 9:1-7*)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «She yi jo Farawɔn mu na: «Tehene Baa Kile we, Heburuu pu wo Kile w'a jo na: “Na wo sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu.” Ma bye ma di ya sɔɔ na pu yaha kari we, ma bu zhe sanha na pu co na yaha naha, ma yatɔɔɔ yemu beeri yi wa sige ki ni ge, ne Tehene Baa Kile keɛɛ na ba nɔ yi na, na yama niguudiime wá yi na, ma shɔnyɔ ye, ni ma kafaya ye, ni ma jɔhɔɔ ye, ni ma niiye ye ni ma yatɔɔɔ bya we. Tehene Baa Kile na ba kaseɛge yaha Izirayeli sheen pu wo yatɔɔɔ yi na na toro Misira sheen woyo yi na. Bani nigin be da ba xhu Izirayeli nagoo pu wo yatɔɔɔ yi ni we.» » Lee na ba bye tuun wemu ni ge, Tehene Baa Kile ya wee tehene kɔn xɔ. W'a jo na: «Jlɔga na n'a da ba lee pye fiige ki ni.» Jimuguro ti na a Tehene Baa Kile di lee pye, a Misira sheen pu yatɔɔɔ yi beeri di xhu, ga yafiin be ya Izirayeli nagoo pu wo yatɔɔɔ ka ta we. A Farawɔn di sipyii pii yaha na pu yegeɛ pye, a l'i she da na yafiin be ya Izirayeli nagoo pu wo yatɔɔɔ ka ta we. Ga lee be na a Farawɔn di juwii waha, wu ya ta sipyii pu yaha we.

Kawaa gbaara wuu le: Nɔɔwaya

(*Ekizode kuugoo 9:8-12*)

A Tehene Baa Kile di Musa ni Arɔn pye: «Yi yi keye ni ni kanra shɔɔnɔ ni. Musa di ti wá fugba wu ni Farawɔn nii na. Tee na ba jeri kafunnɔɔ, na puuro yeege sipyii pee ni yatɔɔɔ yi na Misira fiige ki kabaya yi beeri na. Tee puuro ti na ba jeri nɔɔwaya. A Musa ni Arɔn di she kanra shɔɔnɔ kuu, na she ni ti ni Farawɔn yíri. A Musa di ti jeregi jeregi fugba wu ni. A tee di puuro yeege sipyii pee ni yatɔɔɔ yi na. A tee puuro t'i jeri nɔɔwaya. A nɔɔwaya y'i foro ceme fee pu be na ba Misira fiige ki sipyii pu samaa beeri je we. A p'i bye pu ya já she yere Musa

bee nizhiilee na, lee wuu na wèe ya yaa na yapɔɔɔ yi wo bee nizhiilee pu pye saraga Tehene Baa Kile mu, ga wùye pyaa wo jashiilee pee, wù ma pee jɔnɔ wolo.» Lee na ba bye ba fe je we, ma keɛɛ ni ma gbaa na, na yi funɔɔ tun na wu keɛɛ baraga wogo ki fanha ni Tehene Baa Kile ya yee yeege Misira fiige ki ni.»

Kile ya Izirayeli nagoo pu naha co siwaga ki ni

(*Ekizode kuugoo 13:17-18, 21*)

Ayiwa, Tuun wemu ni Farawɔn ya sipyii pu yaha kari ge, Kile ya ta pu naha co na she Filisiti sheen fiige ki koo li ni we, ali na lee koo le ta be lee ya bi gbere, bani Kile bi wuye pye na: «Pii sipyii pii bu she li ja na pu na ba kashen ɔmɔ wà, daajeɛ na jé pu ni, p'a guri kari Misira ni sanha.» Ayiwa a Kile di pii sipyii pii caanna jeri siwaga ki ni, a p'i maha she suumɔ loniga ki koo li ni. Izirayeli nagoo pu nigbegeyahaya y'a foro Misira fiige ki ni ni pu kashen yagboyo yi ni. Tehene Baa Kile ya bi gaaji pu naha na jahaja ni, na koo li shee pu na caɔa ni. Piige ni w'a bi gaaji pu naha na jahaja na wogo ni, na kpeenge yeege pu mu, kɔnhɔ p'i sii p'a jaari caɔa ni piige.

Farawɔn ya Izirayeli nagoo pu nɔhɔ niine

(*Ekizode kuugoo 14:5-16, 19-31*)

Tuun wemu ni y'a jo Misira saan wu mu na pii sipyii pii ya paa gbee ge, a Farawɔn ni wu gbafeneme wu kapyebyii pu fungɔɔɔ di jeri pii sipyii pii shizhaa na. A p'i puye pye na: «Jlaha k'a wèe wá le bye na we, na Izirayeli nagoo pu yaha na foro wù labye wu ni we? A Farawɔn di wu wotoriyo, ni wu sipyii pu

Ayiwa, yi na ba le kalɛɛ le pyi li tuun ni yee beeri. Tehene Baa Kile ya ɲomɛ lo yee ni yi sefɛɛ pu mu Kana fiige ki shizhaa na, wu ba yee leɲe wà, wu kee kan yee mu. Yi na ba yi jashiilee pu beeri kaan Tehene Baa Kile mu, ni yi yatɔɔɔ yi nagoo nizhiilee pu beeri, piimu pu ɲe bee ge. Pee beeri pu ɲe Tehene Baa Kile wuu. Kafabige nizhiige kemu beeri ki ɲe boo ge, m'a kee ɲuɲ wolo ni dubyapige ni. Ma funɲɔ bi ɲe m'a ki ɲuɲɔ wolo we, m'a ki katige ɲmahana kegi. Yi na ba sipyii pu be wo jashiilee pu ɲuɲɔ wo. Cabaya na ma pya bu ba ma yege, lee wo kapyii ɲuɲɔ na, m'a wu pye na: «Wu keɲe baraga wogo ki fanha ni Tehene Baa Kile ya wèe yeege Misira fiige ki ni bulooro puga ki ni. Tuun wemu ni Farawɔn bi nige waha, na zhe wèe yahaɲa na ge, a Tehene Baa Kile di Misira fiige ki nagoo nizhiilee pu beeri gbo, na ɲo co sipyii wo jashiilee na fo na she no yatɔɔɔ yi wo

ɲaha tàan we. Lee be na a Tehene Baa Kile di Farawɔn ɲuwii waha sanha. Wu ya ta soɔ na logo we.» Lee ya pye na saha ni Tehene Baa Kile wo nijoyo yi ni Musa mu.

Kawaa gbarashuun wuu le: Zanha kagereye

(*Ekizode kuugoo 9:13-26*)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Pa soɔ yiri ɲiga na m'a she Farawɔn yiri m'a yi jo wu mu na Tehene Baa Kile we, Heburuu pu wo Kile w'a jo: «Na sipyii pu yaha p'i she saraya wolo na mu. Le tɔɲɛɛ le ni n'a da ba kanhama nigbo niguumɔ shan muye pyaa kee ni ma fanha ki sipyii ni ma sipyii pu samaa na, kɔnhɔ m'a li ce na ne ɲoɲo ɲe ɲiɲe ki beeri na we. Ne da bi na keɲe yirige na mu ni ma sipyii pu kpɔn ni kafɛɛge yama ni, yee ɲuɲɔ bi da dugo ɲiɲe ki na. Ga can na ne mu yaha wà, kɔnhɔ di na fanha ki she ma na, na mege ki sii pele koɲɔ ki kabaya yi beeri na. Ali lee be na musama di denri, ma ya go m'a na sipyii pu yaha p'a gaɲi we. Ayiwa, ɲiga nime tashiin ni n'a da ba zanha kagereye shan, yee fanha na ba ɲehe xuuni. Yee zanha kagereye yi shi sanha do ɲa Misira ni we, ba w'a sin we. Ayiwa, ma yatɔɔɔ ye ni ma yaɲmuyɔ yemu yi wa kereye yi ni ge, tuduro tun sasa na, na yi beeri yi fyaala pa puga. Sipyii pu fara yatɔɔɔ yi na, kee ka beeri bu gori sige ki ni, zanha kagereye na ba kee kpɔn gbo.» Farawɔn wo fanha ki sipyii piimu ya Tehene Baa Kile wo jomɔ pu co ni seɛ ni ge, a pee di pu buloo ni pu wo yatɔɔɔ yi leɲe piyeye ni. Ga piimu ya ta pu co ni seɛ ni-i ge, a pee di pu wo buloo ni pu wo yatɔɔɔ yi yaha wà sige ki ni.

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye: «Ma keɲe ki yirige fugba wu ni, kɔnhɔ zanha kagereye di do sipyiiire ti beeri ni yatɔɔɔ ye ni ɲà tuuyo yi beeri ɲuɲɔ ni Misira fiige ki kabaya yi beeri na. A Musa di wu publiin li yirige fugba wu ni, a Tehene Baa Kile di

Kile-selenjɛɛ ni zanha kagereye ni na yaha shan. A Kile-selenjɛɛ ki pkeenge k'i niɲɛ ki beeri tɔ, a Tehene Baa Kile di zanha kagereye shan Misira fiige ki beeri ni. A zanha kagereye di sii wo, a na di suri yi ni. Yi fanha bi sii ɲehɛ xuuni. Ba Misira fiige ki da bye fiige we, lee shi bi sanha bye ɲa bada we. Yaga yaga k'a bi bye sige ki ni ge, na co sipyii na na nɔ yatɔɔɔ na, zanha kagereye y'a yee beeri kpɔn, na ɲà ki kpɔn, na tiire ti be kpɔn na kegi kegi Misira fiige ki kabaya yi beeri na. Ga Izirayeli nagoo pu bi bye Goshen koomɔ pemu ni ge, zanha kagereye yi ya ta nɔ pee koomɔ pu kabaɲa ka shishiin ni we.

Kawaa gbarataanri wuu le: Kabeenje

(Ekizode kuugoo 10:12-15, 20)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Ma keɲɛ ki sanha Misira fiige ki ɲuɲɔ na, kɔnhɔ kabeenje di ba Misira fiige ki ni. ɲà kemu beeri k'a kori zanha kagereye yi nidoxhɔɔ na ge, kabeenje k'i ba kee beeri li.» A Musa di wu publiin li yaɲa Misira fiige ki ɲuɲɔ na, a Tehene Baa Kile di kafeege ja na yiri Kile-nɔhɔ ki na. A kee di caɲa ke ni piige ki beeri pye na fùu. ɲiga k'a jo k'a mugi ge, lee bi kabeenje ki ta k'a pa. A kee kabeenje k'i digi, na jaaga Misira fiige ki beeri ni. K'a bi sii ɲehɛ ɲehɛgana lemu na ge, lee ɲɔhɔ bi sanha bye ɲa bada we, li ɲɔhɔ di wa da bye be nige bada we. K'a bi niɲɛ ki beeri tɔ, a niɲɛ ki beeri di wɔ foro kabeenje ki na. ɲà kemu ni tiye yasɛye yemu y'a kori zanha kagereye yi nidoxhɔɔ na ge, a k'i yee beeri li. Weɲɛ niburege ka shishiin ya kori tige kelee ɲakaɲa na Misira fiige ki kabaɲa ka shishiin na we.

Ga a Tehene Baa Kile di Farawɔn ɲuwii waha. Wu ya ta sɔɔ na Izirayeli nagoo pu yaha kari we.

kan Izirayeli nagoo pu mu. P'a yaɲmuyɔ yemu ɲɛɛri ge, a p'i yee kan pu mu. A p'i Misira sheen pu wo naafuu wu kuu.

A Izirayeli sheen p'i yiri Aramesi kulo li ni, na she nɔ Sukɔti kulo li ni tɔɔɔ na. P'a bi namaa kabɔfoɲɔ xhuu gbaara (600.000) xɔ, cɛɛ ni nɔhɔpiire niɲɛ ɲɛ we. A shi tuuyo niɲehɛye ya be wo sipyii di binne kari ni pu ni. A p'i gari ni yatɔɔpya ni yatɔɔgbɔyɔ niɲehɛye be ni. Myedɔnhɔɲɔ kemu p'a lɔ na foro Misira ni ge, a p'i kee fɔ na pye buuri shizhenhere baa wo. Bani tuun wemu ni p'a pu kɔri Misira ni ge, lee bi mye pu ta pu sanha yiri we, pu di bi ta yaligee be gbegele gari wu kaa na we.

Ayiwa yee xhuu shishɛɛɛ ni kelee taanri (430) Izirayeli nagoo p'a bi pye Misira fiige ki ni. Kee yee xhuu shishɛɛɛ ni kelee taanri w'a fa caɲa kemu ge, kee caɲa Tehene Baa Kile wo sipyii pu beeri ya foro Misira fiige ki ni. A kee piige k'i bye cagbɔhɔ Tehene Baa Kile mu, bani kee piige ki ni w'a kasɛɛge yaha pu na, na pu yeege Misira fiige ki ni. Kee piige ki na ba bye kalene li cagbɔhɔ Izirayeli nagoo ni pu kadugo nagoo pu beeri mu na ɲaha tii Tehene Baa Kile na.

Nagoo nizhiilee pu beeri ya kan Kile mu

(Ekizode kuugoo 13:1-3, 10-16)

Ayiwa, a Tehene Baa Kile di Musa pye: «Yi nagoo nizhiilee pu beeri yaha na yahama ni, sipyii jashiilee ni yatɔɔɔ wo nagoo nizhiilee pee, piimu pu ɲɛ bee ge. Yee beeri ɲɛ nɛ woyo. A Musa di sipyii pu pye: «Caɲa kemu yee ya foro Misira wo bulooro puga ki ni ge, yi yi funɲɔ yaha nidogo kee caɲa ki wo kalene li na, lee di bye yi mu kaleɛ, bani wu keɲɛ baraga wogo ki fanha ni Tehene Baa Kile ya yee yeege. Sipya wa shishiin ganha da shizhenhere buuri li we.

Wee tuun wu ni a Musa di Izirayeli nɔhɔlɛɛ pu bɛeri yiri na pu pye: «Yi she dubyapiye kelee sikapiye ya co nime na saha ni yi kpɔnɔɔ ki sipyii pu ni, y'i juwuuro kalene li wo saraga ki gbo. Y'i izopu tige geɛɛ kii kɔn, y'i ki mini wolo shishan golege ki ni, y'i pee nɛregi nɛregi kɔnɔɔ li fugba gbeetirige ke ni li kabanugo gbeetiriye shuun wu na. Wa shishiin ganha da voro wu puga na ta niga sanha mugi wɛ. Tehene Baa Kile ba doroo, na Misira sheen pu kpɔn tuun wemu ni, wu bu pee shishan pu na kɔnɔɔ lemu fugba gbeetirige ke ni li kabanugo gbeetiriye shuun wu na, wu na ba doroo lee kɔnɔɔ li nɔnɔ ni. W'a da ba sɔɔ kakabye wu wu jɛ kee puga ka ni wu kakara pye wɛ.

Lee kadugo na a Isirayeli nagoo p'i gari. Yemu Tehene Baa Kile ya jo Musa ni Arɔn mu ge, a p'i she yee pye cibe.

Ba niɛ k'a pa ji wɛ, a Tehene Baa Kile di Misira fiige ki jalaa nizhiilee pu bɛeri gbo. Saannaa Farawɔn wemu wu bi bye saanra ti na ge, na nɔ kɔn wee wo jashiime wu na, fo na she nɔ kasoleme wu wo jashiime wu na, na yatɔɔɔ yi be wo nagoo nizhiilee pu gbo, piimu pu nɛ bee ge. A Farawɔn ni wu gbafeneme wu sipyii pu bɛeri ni Misira sheen pu bɛeri di yiri kee piige ki ni. A sipyaa nigbɔhɔɔ di ganha na fɔro Misira fiige ki ni, bani puga ka shishiin ya kori gbo ya ta kemu ni wɛ.

Kee piige kiye pyaa ni a Farawɔn di Musa ni Arɔn yiri na pu pye na: «Yi toro foro nɛ ni na sipyii pu niɛ ni yi ni Izirayeli nagoo pu bɛeri. Y'a se y'i she Tehene Baa Kile pele ma na jo ba y'a yi jo jogana lemu na wɛ. Yi da se ni yi yatɔɔɔ we, ni yatɔɔɔɔ yi be ni ba y'a yi jo jogana lemu na wɛ. Y'a se. Y'i duba pye na be mu.» A Misira sheen di sii pii sipyii pii fɔri, na pu yaha foro tɔvuyo na fiige ki ni. Bani pu bi giin na pee Misira sheen bɛeri pu da xhuu. Musa bi yemu jo Izirayeli nagoo pu mu ge, a p'i lee pye: A p'i warifyen yanmuyɔ ni sannɔ yanmuyɔ ni fàya nɛeri Misira sheen pu mu. A Tehene Baa Kile di Misira sheen pu co

Kawaa gbarashɛɛɛ wuu le: Nibiigbɔhɔ

(Ekizode kuugoo 10:21-29)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «Ma keɛɛ ki yirige fugba wu ni, kɔnhɔ nibiigbɔhɔ di jɛ Misira fiige ki ni, fo sipyii pu da daala nibiige ki ni.» A Musa di wu keɛɛ ki yirige fugba wu ni, a nibiigbɔhɔ di jɛ Misira fiige ki kabaya yi bɛeri ni fo cabyaa taanri. Sipyaa ya bi wu sipyinii naa wɛ. Sipyaa wa shishiin ya yiri wu tateenge ni kee cabyaa taanri wu funɔɔ ni wɛ. Ga kpɛenge bi bye Izirayeli nagoo pu wo xuu wu ni.

A Farawɔn di Musa yiri na wu pye: «Y'a se y'i she saraya wolo Tehene Baa Kile mu. Y'a se ni yi nɔhɔpiire ti be ni. Y'i yatɔɔɔɔ we ni yatɔɔɔ nigbɔɔ yi ye yaha naha.» A Musa di jo: «Wee tuun wu ni, saraya ni saraya nizogoyo yemu w'à da zhe wolo Tehene Baa Kile mu ge, ta mu wu w'a da zhe yee kan wɛ mu? Wɛɛ yatɔɔɔ yi bɛeri y'a da gari ni wɛɛ ni, ali ka feene nigin be da ga ba gori wɛɛ kadugo wɛ, bani yemu wɛɛ ya yaa na pye saraga Tehene Baa Kile, wɛɛ wo Kile wu mu ge, wɛɛ da ga yee cɛ, na ta wee sanha nɔ wà ke wɛ.»

Ga a Tehene Baa Kile di Farawɔn juwii waha, wu ya ta sɔɔ na sipyii pu yaha kari wɛ. A Farawɔn di Musa pye: «Nime ya ma ta m'a toro laha na jahagbaa na! Kasɛɛge yaha mayɛ na dɛ! di ganha da ma na naha nige wɛ. Nɛ nii ga fin ma na caɔa caɔa, kee na bye ma caxhugo.» A Musa di jo: «M'a can jo, ma nii kunni da ga fin nɛ na nige wɛ.»

Kawaa ke wuu le: Misira fiige ki nagoo nizhiilee p'a xu

(Ekizode kuugoo 11:1-10)

A Tehene Baa Kile di Musa pye: «N'a da ba kawaa la shan sanha Farawɔn ni Misira nɔnɔ ni. Lee kadugo na wu na ba koo kan

yee mu. Wu bu koo kan yi mu, wu da yee kōri be yeŕe. Yi jo sipyii pu mu, na namaa pu beeri ni cèe pu beeri pu warifyen yaŕmuyō ni sanni yaŕmuyō j̄eri pu tiinjii pu mu. A Tehene Baa Kile di sii pu tōn taan Misira sheen mu, fo Musa ye pyaa bi wii sipyigbō fo xuuni Misira fiige ki fanha ki sipyii pee ni sipyii pu samaa beeri mu. A Musa di Farawōn pye: «Tehene Baa Kile ya jo, na niŕe ki ba ji tuun wemu ni na wee na ba Misira fiige ki jaari. Misira fiige ki jashiilee pu beeri na ba xhu, Farawōn wemu wu wa tiin saanra koo li ni ge, na jō kōn wee wo jashiime wu na, fo na she nō bulozhō tiratirime wu wo jashiime wu na.

Yatōyō yi be wo nagoo nizhiilee pu na ba xhu. Yamehere na ba suu Misira kabaya yi beeri na kiimu jōhō sanha su ja we, ki jōhō di wa da zu ja be nige bada we. Ga Izirayeli nagoo pu ni, ali ponō be da ba geenri sipya na kelee yatōyō na we, kōnhō y'i li ce na Tehene Baa Kile ya Misira sheen ni Izirayeli sheen ce na shōnri puye ni. Wee tuun wu ni, ma kapyebyii piimu pu je piiri ge, pee beeri na ba ne mu, na nuguro sin ne fee ni, na yu: «Yi foro y'a se ma ni ma sipyii pu ni.» Lee kadugo na ne na ba foro fiige ki ni.» A Musa luu di sii yiri fo xuuni, a wu yiri laha Farawōn t̄aan. Tehene Baa Kile bi yemu jo Musa mu ge, a yee jō do fa. Wu bi jo na: «Farawōn da ba sōō mu wo nijoyō yi na we, kōnhō ne kakanhaŕaa niŕehere pye Misira ni. Musa ni Arōn ya kee kakanhaŕaa ki beeri pye Farawōn jii na, ga a Tehene Baa Kile di Farawōn juwii waha. Wu ya ta sōō na Izirayeli nagoo pu yaha na pu foro wu fiige ki ni we.

Izirayeli nagoo pu wo Juwuuro Kalene le

(Ekizode kuugoo 12:1-3, 6-15, 21-23, 28-33, 35-42)

Ayiwa, na Musa ni Arōn yaha Misira fiige ki ni, a Tehene Baa Kile di pu pye: «Ke yeŕe ke na ba bye yee yeŕe nizhiige. Ki na

ba bye yee wo yee li jōkōnō yeŕe. Yi yi jo Izirayeli nagoo pu mu na pu beeri nigin nigin wu dubyaapiye kelee sikapiye co pu kōkōnhō ki mu, kōkōnhō beeri ni li dubyapige kelee sikapige ke yeŕe ke cabyaa ke wu na.

Y'i yi yaha fo yeŕe ki cabyaa ke ni shisheere we. Izirayeli nagoo pu beeri di ba yee gbo cadovōnō ki na. Piyeye yemu ni p'a da dubyaa pu xa ge, p'i shishan pa jeregi jeregi yee wo kabanuyo yi wo gbeetiriye shuun wu na, ni fugba wo gbeetirige ke. P'i xafōō ni shizhenhere baa buuru ni sawo nizoromō pinne xa kee piige ki ni. Yi ganha bu ti nibebaara xa kelee na ti ka lōhō ni we. Ga y'i ti fō na ni, juŕō ke ni tōyō ye ni funŕō yaŕmuyō yi be. Yaaga ganha bu shōn ti ni we. Ta bu shōn, ba jiga k'a mugi we, y'i tee sōrogo. Xagana lemu na y'a da ba ti xa ge, lee li wa me: Y'a da yiye niye pō, na tanhaya le, na yi pubege co keye ni, na ti fogolo xa. Lee li je Tehene Baa Kile wo juwuuro kalene le. «Kee piige kiye pyaa ni n'a da ba Misira fiige ki jaari. Ne na ba Misira sheen pu jalaa nizhiilee pu beeri gbo, na jō kōn sipyii na, fo na she nō yatōyō na. Ne na ba jaagi kanhama shan Misira yasunō yi beeri juyō ni. Ne wu je Tehene Baa Kile we. Piyeye yemu ni y'a da ba bye ge, pee shishan pu na ba bye yee wo fe kee kōjōgō ki na. Ne ba Misira kōkōn tuun wemu ni, ne ba pee shishan pu ja, ne na doro yee juŕō ni, yama kafeere ka shishiin da ga ba yee juŕō tugo we.

Ayiwa kee caŕa ki na ba bye fundogo caŕa. Yi na ba kee pye kalene nigbōō Tehene Baa Kile mu. L'i bye jōmejuu nixhōbaana yee ni yi shi nibama wu beeri mu.» A Kile di jo sanha na: «Yi na ba shizhenhere baa buuri wu li na ta cabyaa gbarashuun. Cazhiige kiye pyaa na y'a da ba shizhenhere ti beeri yeege yi piyeye yi ni, bani na co cazhiige ki na fo na she nō caŕa gbarashuun wogo ki na, sipyaa sipya w'a shizhenhere buuri li ge, weefō na ba gōri yeege Izirayeli nagoo pu ni.